

268 Ft,
határon túl: 1 Euro

MAGYAR TEÁTRUM

XIV. évfolyam, 8. szám • 2022. október

A Magyar Teátrumi Társaság havilapja

www.magyarateatrum.hu

Friss hírek a magyarateatrum ONLINE oldalán!

Szóllósi Krisztina 19. oldal

Nagy durranással kezdődött a Zenthe új évada: Kipukkantak a Buborékok

Izgalmas, könnyed előadásokkal felvértezve várja a közönséget új évadában is a Zenthe Ferenc Színház, ahol négy nagyszínpadi, három kamara és három felolvasószínházi bemutatóval, hat felnőtt, négy ifjúsági és egy

gyermek bérlettel készül a salgótarjáni teátrum. A Buborékok dramaturgi munkáját Rainer-Micsinyei Nóra látta el. Csiky Gergely 1884-ben háromfelvonásosra írta a vígjátékot, de tíz évvel ezelőtt dramaturgként

Mohácsi István és rendezőként Mohácsi János átírta azt. A salgótarjáni változat ez utóbbinak a továbbgondolása, modernizálása két eseményekben gazdag felvonásban. (8-9. oldal)

Tóth Dénes szenior színháza

„Elfogyván az írivalóim, húsz év után ismét rendezésre adtam a fejem. A Szabadicska c. burleszk Alfred Jarry, az avantgárd őse: A láncra vert Übü c. darabjának át-

dogozott és kortárs színpadra állított előadása, és a szabadságról szól” – e hívójelre indultam a B24 közösségi tér pincészházába”. Tóth Dénes éppen ötven esztendeje lépett arra

az útra, amely a világ megváltásának szándékától (Üvöltés) vezetett a világ megváltatlanságát állító előadásig (Szabadicska). (12-13. oldal)

Vidám sirató két hölgyre, egy zongorára

A kortárs francia szerző, Pierre Notte, magyar színházakban is nagy sikerrel játszott darabja egy családtörténet bizarr feltárása, fekete humorral bőven átszőve. A darab során az idős édesanyjukat elvesztő Annette-et és Bernadette-et kísérik végig gyászútjukon a

haláltól a születés irányába. Keserű zenés utazás a megértés, az elfogadás ösvényein, visszafelé. A road-movie-szerű komédiát Szabó K. István állítja színpadra októberben a debreceni Csokonai Színházban Majzik Edittel és Oláh Zsuzsával. (16. oldal)

Az újrakezdés gyönyörű meséje – Bécsbe készül a Vitéz lélek –

Bécsben vendégszerepelt a Tamási- emlékévi programsorozatához kapcsolódva szeptember 16-án a Nemzeti Színház jelenleg is repertoáron lévő legrégebb előadása. A Vitéz lélek című darabot 2013-ban mutatta be a teátrum, azóta több szereplőcserével, de folyamatosan műsoron tartja. A legújabb „felfrissülés” a bécsi be-

mutató előtt történt. Nem véletlenül választotta a 2013-as kezdő évad bemutatkozó darabjának Tamási Áron művét Vidnyánszky Attila, az előadás rendezője. A Nemzeti Színház vezérigazgatója úgy fogalmazott, szimbolikus erejű dráma ez, amely az újrakezdésről, az újrakezdésről szól. (6-7. oldal)

9 772061 150000

2 2008

Visszatérő versenyző lett a Nemzeti VERSeny bajnoka

Visszatérő versenyző lett a Nemzeti VERSeny bajnoka Tóth Benedek Ernő (Budapest) Latinovits-díjas versmondó nyerte az egész hétvégén tartó VII. Nemzeti VERSenyt a Nemzeti Színházban. A Magyar Versmondók Egyesülete és a színház közös szervezésű programján nyolc hónapon át versengtek a jelentkezők, versmondással és megfilmesített versekkel. Az élő szuperdöntőt a helyszínen és a Facebookon is követhették a nézők.

A kétnapos, maratoni versmondás és a vetített versklippek hatalmas repertoárt kínáltak azoknak, akik a Nemzeti Színházban vagy a képernyők előtt, a Facebookon követték a Nemzeti VERSeny élő döntőjét. A háború és a béke költészete elementáris erővel zúdult a nézőkre, a legkülönbözőbb, gyakorta megrázó klippek és szavaltatok formájában. Sokan választották a születési évfordulós költők közül Illyés Gyula és Nemes Nagy Ágnes verseit, de elképesztően sok kortárs vers is elhangzott, sok

esetben a nagyközönség számára kevésbé ismert költők remekei közül.

Rátóti Zoltán, a Nemzeti Színház stratégiai igazgatója a szuperdöntő megnyitóján saját, legutóbbi személyes történetét mesélte el a költészettel. Hamvas Béla egyik próféciája az aranykori hagyományokkal kapcsolatban az volt, hogy az emberek hajdan újság helyett verseket fogtak olvasni. Ezen felbuzdulva másfél hónappal ezelőtt elhatározta, hogy esténként nem híreket böngész majd

az, ami körülöttünk történik, nem túlélhető, ha nincsen legalább olyan erős hite az embernek önmagában, mint a külső tényezők erejében." Ebben a vers segít, mert válaszokat ad, s egyáltalán, segít feltenni azokat a kérdéseket, amikkel nem akarunk, vagy nem merünk szembenézni.

A zsűritagok folyamatosan értékelték a látott produkciókat és filmeket: Bakos-Kiss Gábor színművész, Barta Ágnes színművész, Lutter Imre előadóművész, költő, Szabó László kommunikációs szakember és Wiegmann Alfréd rendező egymásnak adták a szót, nem ritkán élénk szakmai eszmecsere folytatva az épp látott előadás kapcsán. Végül a versklippek Szabó László, a versmondásokat Wiegmann Alfréd értékelte átfogóan. Mindketten hangsúlyozták a az érezhető sokszínűséget, a videoklippek komoly színvonalbeli emelkedését, a versben gondolkodás fontosságát és a modernkori ember szellemiségét.

Az abszolút győztes Tóth Benedek Ernő budapesti versenyző lett, aki Nemes Nagy Ágnes versének klipje mellett Szabó Lőrinc: Ha itt maradt belőled egy sugár és Lázár Ervin: A város megmentése című szerzeményét tolmácsolta. A dobogó második fokára Horváth Péter lovasberényi, szintén visszatérő versenyző állhatott, aki Nemes Nagy Ágnes: Ház a Marson című költeményét filmesítette meg, Gyóni Géza: Csak egy éjszakára és Fövényi Sándor: Hétköznapi lázadás című verseit mondta el. A harmadik helyezett egy fiatal versenyző, a 16 éves, ceglédi Sallai Dóra lett, ugyancsak Nemes Nagy Ágnes-től választva verset a klipjéhez, a Betegség című versfilm mellett Ady Endre: Megöltem egy pillangót és Endrész Alíz: A

jobb oldali ajtó című verseket hallhatta tőle a közönség.

Versklipjéért különdíjban részesült az első helyezett, Tóth Benedek Ernő, és két határon túli versenyző: Deák Gellért Gedeon (Szászrégen, Románia) Ady Endre: Emlékezés egy nyár-éjszakára és Galusz Áron (Zenta, Vajdaság-Szerbia) Szabó Lőrinc: Különbéke című versének feldolgozásáért. A versmondás különdíját vehette át Lázár Panna (Hévíz) és Sümeghy Laura (Szeged).

A versenyzők mindegyike arany, ezüst és bronz fokozatú oklevelet kapott, ami a pillanatnyi előadások teljesítményének szólt, hiszen az elmúlt hónapokban három fordulón keresztül, több száz versenyző közül kerültek be a döntőbe a szakmai zsűri és a közönség szavazatai alapján.

A Magyar Versmondók Egyesülete és a Nemzeti Színház hét évvel ezelőtt azzal a szándékkal hívta életre a Nemzeti VERSenyt, hogy újszerű, innovatív megoldásokkal segítse a költészet térhódítását, s hogy az online forduló révén lehetővé tegye a versenyzést a versmondással és versklippekkel a világ minden részén. Ez láthatóan működik is, évről évre többen és még színvonalasabb, minőségi filmekkel és versmondással jelentkeznek anyaországi és külföldön élő versenyzők. Idén is jelentkeztek versenyzők Székelyföldről, Erdélyből, a Vajdaságból, Felvidékről, Kárpátal-

járól, de zerte Nyugat-Európából is. A program védnöke Vidnyánszky Ágnes, a Nemzeti Színház főigazgatója volt, a műsort Baranyi Lia versmondó vezette. Az előadások visszanezhetők a Magyar Versmondók Egyesülete és a Nemzeti VERSeny Facebook oldalán, a döntős versklippek pedig a Nemzeti VERSeny YouTube csatornáján: https://www.youtube.com/watch?v=Kd7YRNGpIiY&list=PLX_7vp_oZBeLBRSAE7v3ctdIJDpVPy6N

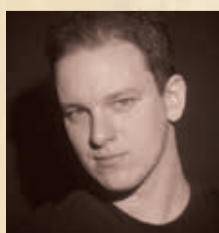
A fotók Eöri Szabó Zsolt munkái.

Szerzőink, munkatársaink:

Tarics Péter

Csicsely Zoltán

Fekete Péter

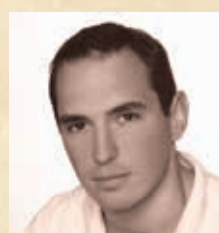
Kovács Attila

Józsa Mihály

Nyári Attila

Ferencz András

Balogh Tibor

Regionális munkacsoportok létrehozásáról döntött az MMA közgyűlése

Hét regionális munkacsoport létrehozásáról döntött a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) a Pesti Vigadóban megtartott közgyűlése.

Vincze Máté, a Kulturális és Innovációs Minisztérium (KIM) közgyűjteményekért és kulturális fejlesztésekért felelős helyettes államtitkára köszöntőjében emlékeztetett arra, hogy a világ jelenleg energiaválsággal és háborúval néz szembe, olyan "rettenetekkel", amelyekről nem tudható még, hogyan határozzák meg a jövőt.

Hozzátette azonban: a magyarság már ezer éve számos válságos időszakot túlélt, ennek titkai között pedig az első helyen a kultúra áll.

A rendszerváltás óta nem volt még olyan időszak, amikor ennyire szükség volt a kultúra "kályha szerepére" - fi-

gyelmezett, hozzáfűzve: a kultúrának "válságüzemmódra" kell kapcsolnia. Ez nem elsősorban a takarékoskodást, hanem a művészetek erősítőt, reményt adó szerepét jelenti - jegyezte meg.

Vincze Máté kiemelte, hogy "a Magyar Művészeti Akadémia kiváló tagságának ezt a tüzet életben kell tartania".

Az állam semlegességet vállal a művészeti kérdésekben, ám ez nem egyenlő a közömbösséggel, mert biztosítania kell a kereteket a művészeti tevékenységek kiteljesedéséhez - emlékeztetett a KIM helyettes államtitkára, kiemelve, hogy az MMA mind-ebben kiegyensúlyozó szerepet vállal.

Richly Gábor, az akadémia főtítkára beszámolójában ismertette, miként emelkednek az MMA intéz-

ményeinek rezsiköltségei. Elmondása szerint gázra és villamos energiára idén a tervezett 220 millió helyett 500 millió forintot, jövőre pedig várhatóan 1,8 milliárd forintot kell fordítania az MMA-nak.

Mint hozzáfűzte, az akadémia 2023-as költségvetése nominálisan 500 millió forinttal alacsonyabb lesz a tervezettnél. Ez más intézményekkel összehasonlítva méltányos és kedvező kormányzati elbírálás volt, ám a rezsziáremelkedés és az infláció miatt legalább 20-25 százalékos megtakarítást tesz szükségessé az MMA gazdálkodásában - közölte.

Richly Gábor elmondta, az MMA intézményeinek nyitva tartását ezért várhatóan újragondolják, a programok egy részét pedig átszervezik.

Az alapszabály módosítására irányuló javaslatok között a közgyűlés megszavazta, hogy az MMA - együttműködésben a Magyar Tudományos Akadémiával - regionális munkacsoportokat hozzon létre Debrecen, Győr, Kecskemét, Miskolc, Pécs, Szeged és Veszprém központtal. Megszavazták a Nemzet Művésze címet viselők rendes taggá választásának lehetőségét is különleges eljárásban.

Vashegyi György, az MMA elnöke és az elnökség több tagja is hangsúlyozta, hogy nagy szükség van az akadémia erőteljesebb jelenlétére Budapesten kívül is.

A közgyűlés döntése értelmében az MMA Életműdíját Korniss Péter fotóművész, az MMA Nagydíját Csernyus Lőrinc építész, az MMA

Aranyérmét pedig a Népművészeti Egyesületek Szövetsége képviselőiben Pál Miklósné, a szervezet elnöke vehette át.

Az MMA Művészeti Írói Díjában Lengyel György rendező, színház-igazgató, egyetemi tanár, színházi író részesült idén, míg az MMA Kovács Flórián-émlékérmét Balassa Mariann kulturális szervező kapta meg.

Az MMA postumus honoris causa címet adományozott Ferencsik János karmester, Gaál István filmrendező, operatőr, fotóművész és Hajnóczi Gyula építész számára.

A közgyűlésen az MMA felügyelő testületi tagjának választották Szemadám György festőművész, író.

MTI

Sorsunk nincsen kőbe vésve

— A Kőszívű című musical a Kecskeméti Nemzeti Színházban —

A Margitszigeti Szabadtéri Színpadon és az Erkel Színházban már korábban bemutatkozott a Kőszívű - A Baradlay legenda című musical Szenté Vajk rendezésében. A darabot a kecskeméti közönség is láthatja a 2022/23-as évadban: a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház társulata október 7-én tartotta a Jókai Mór művét feldolgozó előadás premierjét.

A kőszívű, zsarnok apa végakaratával szembe forduló feleség és fiaik látványos és regényes kalandjai a mindent legyőző testvéri és anyai szeretetről, a haza szolgálatáról és a

szerelm erejéről tanúskodnak Jókai Mór regényének musicaladaptációjában. A Szenté Vajk, Galambos Attila és Juhász Levente által jegyzett darabot már a premier alkalmával óriási tapsviharral köszöntötte a kecskeméti közönség.

"A kőszívű ember fiai című regényt szinte lehetetlen küldetés színpadra állítani kettő és háromnegyed órában, de pont ez volt az egyik oka, hogy erre a műre esett a választásom, szeretem ugyanis az ilyen kihívásokat" - mesélte Szenté Vajk rendező, aki kiemelte, a kecskeméti társulat kvalitásait remekül megmutatja ez az előadás nemcsak a színészi játék tekintetében.

Juhász Levente zenéi estéről estére élőben hallhatók a közel 20 fős kecskeméti zenekartól, továbbá a produkcióban közreműködik a Kecskeméti Nemzeti Színház teljes énekkara és balett-tagozata is.

"Történetvezetésében a musical jól leköveti Jókai regényét, közben mondanivalójában talán tud egy kis csécsé mászt adni" - mondja a teátrum főrendezője a nagyívű történetekben, akciódús és sokszereplős jelenetekben, valamint fülbemászó zenékben bővelkedő darabról.

Baradlayné Mária szerepében felváltva láthatja a közönség Polyák Lillát és Márcz Fruzsínát. "A megszokotthoz képest újfajta megvilágításban láthatjuk Baradlayné, sokkal több szívvel és szeretettel" - állítja az ismét Kecskeméten vendégszereplő Polyák Lilla, aki számára a karakter megformálásában a gyermekei boldogulásáért küzdő anyatigris jelentette a fő irányt.

Különlegesség, hogy Juhász Levente nemcsak zeneszerzőként vette

ki részét az alkotói munkából, Mechle Christiannal kettőzve Baradlay Ödönt formázza meg. A másik két Baradlay fivért - Richárdot és Jenőt - Orth Péter, valamint Koltai-Nagy Balázs kelti életre.

A beszédes nevű Rideghváry Bence szerepét Adorjáni Bálint játssza. A hatalmas játszmák és a szerelmi szálak élénk női mozgatórugói Plankenhorst Alfonsine, azaz Bori Réka és édesanyja, Plankenhorst Antoinette, akit Danyi Judit alakít.

Liedenwall Edit, Baradlay Richárd menyasszonya szerepében Kovács Gyopár látható - aki ettől az évadtól a kecskeméti társulat tagja -, míg a legidősebb Baradlay fiú szerelmét, Lánghy Arankát Horváth Alexandra játssza.

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc viharában kibontakozó történet fájdalommal, veszteséggel terhelt sorsokat tár elénk. Enyhítésként a Sirkó László által megformált Tallérossy Zebulon időről időre egy kis humort csempész az előadásba.

A további szerepekben Palvicz Ottóként Varga-Husztai Mátét, Ramiroff Leoninként Koller Krisztiánt, Pál úrként Pál Attilát, míg Haynau tábornokként Varga Zoltánt láthatják a nézők.

A Musical Noked és a Kecskeméti Nemzeti Színház koprodukciójában megvalósult előadásban Szenté Vajk író-rendező a megszokott alkotócsapatával dolgozott együtt: a jelmezekért Kovács Yvette Alida, a díszletekért Rákay Tamás, a koreográfiáért Túri Lajos Péter felelt, míg a zenei vezető Károly Kati, a fénytervező pedig Madarász (Madar) János volt.

Szerzőink, munkatársaink:

Tompagábor Kornél

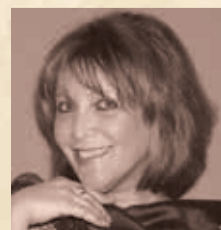
Kiss József

Varga Róbert

Mészáros István

Szabó Anikó (Szaan)

Rákász Judit

Pálfalvi-Pottyondy Nóra

Megvalósuló csodák — a Fővárosi Nagycirkuszban

Szeptember 18-án véget ért a RAIN – Esőcirkusz című előadásunk. Ám az élet nem áll meg a társulatunknál, már készülünk a Melyiket a kilenc közül? című Jókai Mór novellája alapján készülő karácsonyi műsorunkra. De tekintünk még egy kicsit vissza az elmúlt fél évre.

Kitört az orosz-ukrán háború és olyan történelmi helyzetbe csöppentünk, amilyen eddig még soha nem alakult ki a cirkuszművészetben. Az összetartás még fontosabbá vált, mint valaha. A jóteknység, az egymásra figyelés, az egymás segítése, a cirkuszművészet alapüzenetei közé tartoznak. „Komoly felelősségünk van, példát kell mutatnunk, üzeneteket kell közvetítenünk nem csak Magyarországra, de az egész világ számára” – hangsúlyozta Fekete Péter, akkori kulturális államtitkár. Ahogy mindig, akkor is nyitva álltak a Fővárosi Nagycirkusz kapui a bajba jutott artisták számára. Pillanatok alatt példátlan összefogás szerveződött, a Nemzeti Cirkuszművészeti Központ, az INspirál Cirkuszközpont, a Baross Imre Artistaképző Intézet Szakgimnázium (BIAK), a Recirquel Társulat, a Balance Akrobatika & Torna Club jóvoltából. Ukrajnából több száz artistaművész érkezett Magyarországra: gyerekek, szülők, artista tanárok és artista növendékek. A háború elől menekülők több csoportra tagolódnak. Azok az artista családok, akik tudván, hogy a Fővárosi Nagycirkusz egy stabil pont, ahol megpihenhetnek, szállást, étkezést és szükséges felszereléseket kapnak, majd csatlakoznak Nyugat-Európában élő rokonaikhoz.

Mások viszont azóta velünk élnek, hogy elhagyni kénszerültek az otthonaik: diákok és tanárok a Kijevi Cirkuszi és Művészeti Akadémiáról és a Harkivi Cirkusz Stúdióból. A kollégáink hosszú heteken át megfeszített tempóban, zokszó nélkül dolgoztak a bajba jutottakért. Minden eszközünkkel segítettük a Magyarországra érkező menekülteket: segélycsomagokkal, élelmiszerekkel, szállítással, adminisztrációs munkákkal. A nyelvi nehézségeket leküzdve egy-egy jó szóval vagy öleléssel is tudtukra adtuk, hogy biztonságban vannak és nincs mitől félniük. Olyan programokat szerveztünk nekik – pl. Korda Filmstúdió bejárás, Fővárosi Állat- és Növénykert látogatás, Elevenpark játszótér – amelyek feledtetik a háború borzalmait és hozzájárulnak a mentális egészségükhöz. Az eleinte sokkos állapotban lévő emberek lassan újra megtanultak mosolyogni. Mi pedig még többet tanultunk tőlük erőről,

kitartásról és együttérzésről. Az ukrán gyermekek időközben több fellépéssel – pl. Nemzeti Színház, Vajdahunyad vára, Monaco – a cirkusz- és a táncművészet nyelvén mondtak köszönetet a segítségért. A fiatal tehetségek oktatása nem szakadhatott meg, ezért közismereti és a gyakorlati órák a BIAK-ban zajlanak egészen addig, amíg a körülmények lehetővé nem teszik, hogy visszatérjenek a hazájukba. Az ukrán artista növendékekért tett erőfeszítéseink híre eljutott a világ távolabbi pontjaira is. Adományokat hozott és elismerését fejezte ki a Hungary's Female Ambassadors (Magyarország Női Nagykövetei) szervezet, melynek tagjait Helsinkitől Kuala Lumpurig, Bogotától Manilláig Magyarország diplomáciai képviselőit a világ különböző pontjain jelenleg vezető női nagykövetek és női főkonzulok alkotják. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztosság (UNHCR) munkacsoportja két napot töltött a Nemzeti Cirkuszművészeti Központban, hogy az oltalmunk alatt álló ukrán artistaképzősök és tanáraik körülményeit vizsgálják. Az alapos felmérés után mindent rendben találtak és köszönetüket fejezték ki, hogy e nehéz helyzetben saját anyagi forrásainkat nem kímélve szabályosan, emberségesen és példásan járunk el.

A cirkuszművészet védőernyője nemcsak az emberekre, hanem az állatpartnerekre is kiterjed. A Fővárosi Nagycirkusz kiemelt ügyként kezeli a cirkuszi állatok jólétének biztosítását, fizikai és szellem egészségük megőrzését, valamint a velük kapcsolatos, tudományos alapokon nyugvó edukációt. Ezért az Európai Cirkusz Szövetséggel (ECA) és Fédération Mondiale du Cirque-vel karöltve azonnal válaszoltunk a segítségkérésre. Állateleséget és egy állatgyógyászati terméket szállító teherautót indítottunk útnak Ukrajnába, melynek életbevágó rakományát a Lviv-i Cirkusz igazgatója, Romano Zdenik osztotta szét és küldte tovább a rászoruló cirkuszoknak.

RAIN – Esőcirkusz, a megvalósuló csoda

A számos teendő mellett a nyári műsorunkra is készültünk. Április 9-én elstartolt a RAIN – Esőcirkusz című vízi cirkuszi műsorunk, ami Európában egyedülálló módon reflektált a szomszédunkban dúló háborúra. Az előadás megszületését a világot bejárta emblematikus fotó inspirálta: a zaporizzsjai állami cirkuszban készült *Ágyak a manézsban* című fényképen a 200 kilométerre fekvő Mariupolból és Volnovaktából menekülőknek készítettek elő szál-

Szerzőink, munkatársaink:

A lap tervező grafikusai:

Tölgyesi Tibor

Niedzielsky Katalin

Schütz Péter

Lengyel Tibor

LogoDepo
KREATÍV MŰHELY

facebook.com/LogoDepo

logodepo.hu

lást a cirkuszi manézsban. Az előadás a békéről és a békéért szól, ez az üzenet pedig sosem volt aktuálisabb, mint ma. Különlegességét a világklasszis artistaprodukciónak és a látványos szökökútrendszer mellett az adta, hogy orosz, ukrán, fehérorosz és magyar artistaművészek léptek porondra teljes egyetértésben. „A Fővárosi Nagycirkusz nagyon határozottan kiáll a művészet semlegessége mellett. Ha a manézs egyik oldalán egy orosz művész elugrik, a másik oldalon egy ukrán artista biztos, hogy elkapja. Ez olyan üzenet, amely az egész világ számára a békevágyunkat és a kirekesztés elleni küzdelmünket hirdeti” – mondta a darab rendezője, a Jászai Mari-díjas Fekete Péter. Az emberek pedig vették és megértették az üzenetet. Közel fél éven át teltházzal játszottuk a *RAIN – Esőcirkuszt*,

kigyózó sorok álltak a jegypénztáraink előtt. Sokan többször is eljöttek megnézni a darabot, többek között neves művészek, politikusok és közéleti személyiségek. Számtalan dicsérrő kommentet és levelet kaptunk a közönségtől.

Az előadás híre külföldre is eljutott, Marina Novoselova, a Shevchenko Alapítvány vezetésével látogatást tett a cirkuszunkban. A telefonjuk által rögzített előadásunk videófelvételei ezt követően futótűzként terjedtek el Ukrajnában. „Ha azt látom, hogy a háború megosztja az európai lakosságot, akkor még inkább félhetnék attól, hogy ha valaki létrehoz egy produkciót, ami a háborúról szól, akkor az megosztja a nézőket. Különleges módon most azt látjuk, hogy a 170 ezer néző úgy hagyta el a Fővárosi Nagycirkusz nézőterét, hogy

nemhogy megosztott lett volna, de egyformán gondolkodva, egyformán tapsolva állt fel az előadás végén. Egy háborúról szóló rendhagyó előadás, ami nem megosztja, hanem összekovácsolja a nézőket, az maga a csoda” – mondta Fekete Péter, az Inforádióinak adott interjújában.

Csoda volt ez a fél év, a művészekkel együtt lélegző közönség, a sok megható pillanat, a műsor végén a szünni nem akaró taps. Számomra még is az volt a legkülönlegesebb, hogy az előadás a fontos üzeneteken túl – bajtársiasság, összetartozás, béke iránti vágy, család szentsége – reményt adott. Reményt, hogy a legsötétebb időkben is képesek vagyunk megfogni egymás kezét és ha a másik leesne, megtartjuk és elkapjuk.

Szekáry Zsuzsanna
Fotó: Urbán Ádám

Az újrakezdés gyönyörű meséje – Bécsbe készül a Vitéz lélek –

Bécsben vendégszerepelt a Tamási- emlékévként programozatához kapcsolódva szeptember 16-án a Nemzeti Színház jelenleg is repertoáron lévő legrégebb előadása. A Vitéz lélek című darabot 2013-ban mutatta be a teátrum, azóta több szereplőcserével, de folyamatosan műsoron tartja. A legújabb „fel-frissülés” a bécsi bemutató előtt történt.

Nem véletlenül választotta a 2013-as kezdő évad bemutatkozó darabjának Tamási Áron művét Vidnyánszky Attila, az előadás rendezője. A Nemzeti Színház vezérigazgatója úgy fogalmazott, szimbolikus erejű dráma ez, amely az újrakezdésről, az újraépítésről szól. „Megmutatja ez a mű azt is, hogy mi, magyarok mindig képesek vagyunk újra és újra talpra állni, bár-

milyen csapás is ér bennünket. Képesek vagyunk új korszakot nyitni, ha jó az irány, és a kapaszkodók, vagyis az értékek megfelelőek. Az első világháború után játszódik Tamási darabja, egy olyan világban, amelyben a főhős a hitébe kapaszkodva újratemti az életét, ezt jelképezi a szamárral, keresztrel a hátán. A magyarság is mindig ezt teszi, újrafogalmazza önmagát a nagy viharok után.” A rendező szerint bár ritkán játsszák Tamási Áron darabjait, mégis, valahogy mindig jelen vannak a magyar színpadokon, annak ellenére, hogy olyan jelentős szerzők merültek mostanra sajnálatos feledésbe, mint Németh László, vagy Illyés Gyula. A Vitéz lélek a békécsabai Jókai Színház műsora is szerepel jelenleg, de több helyen látható az Énekes madár is, időről időre előkerülnek ezek a darabok. A Tamási- emlékévként jegy-

ben született meg a Nemzeti Színház új bemutatója a Tündöklő Jeromos, a Gyulai Várszínházzal együttműködésben – tette hozzá Vidnyánszky Attila –, de nem kell ahhoz különleges alkalom, hogy a színházi alkotók megfürdőzzenek abban a szintiszta forrásvízben, amit az író mondatai felkínálnak. „Valóban csodálatos az a beszédmód, ahogyan Tamási megszólal, a gondolatok tisztasága, költői ereje, ahogyan a lehető legpontosabban fogalmaz a világról. Nagyon magyar ez a megszólalás, nagyon igaz, és mély hitből fakad. A színészeknek, az előadás alkotóinak is valóságos feltöltődést jelent most újrafogalmazni, mint ahogy az elmúlt években is azt jelentette, akármerre jártunk az előadással.” – mondta a rendező, hozzátéve, hogy ezek az események mindig önmagukon túlmutatnak, az előadás határon

túli bemutatása egyúttal az összetartozásról is szól. Az is jelképesnek tekinthető, hogy a Tamási- emlékévként hivatalos záróeseménye a Nemzeti Színház produkciója lesz decemberben.

A Vitéz lélek előadásában több új szereplő is látható volt, illetve van, hogy régi szereplő kerül új szerepbe. Tóth Augustza Sári, Ács Eszter Panni szerepében látható, Herczegh Péter pedig a főhőst, Balla Péter szerepét játssza mostantól. A színművész azt mondja, kevésbé tart a bécsi bemutatóhoz, mintha a Nemzetiben kellene játszania, bár ez a figura nagyon hasonló, mint a

Tündöklő Jeromosban játszott szerepe. „Már akkor rájöttem, mennyire közel áll hozzám Tamási világa, amikor a Tündöklő Jeromost elkezdtük próbálni. Az az érdekes, hogy tulajdonképpen a Vitéz lélek volt az első előadás, amit a Nemzeti Színházban láttam, amikor felvettek a kaposvári egyetemre, de valahogy akkor nem fogott meg. Aztán, amikor Barta Ági beugrott Boróka szerepébe, és újra megnéztem negyedévesként, akkor csodálkoztam rá, milyen gyönyörű ez a darab. Tamási történetei nagyon szerethetőek, ez is egy fájdalmasan szép, szent mese.” – fogalmazott Herczegh Péter.

Török és magyar tánc tanulás, várvédő eskütétel, Villámrandi, beszédóra – Nyílt nap a Nemzetiben

Nagy volt az érdeklődés, közel ezren vettek részt a Nemzeti Színház nyílt napján, amelyet általában a magyar dráma napjához kapcsolódva rendez a teátrum, a pandémia miatt utoljára 2019-ben volt hasonló. Idén egy másik évforduló is apropót adott az ünnepségre: 20 éves a színház Duna-parti épülete, a nyílt nap programjai részben ehhez is kötődtek.

Az idén is a Kulisszajárás volt a legsikeresebb a programok közül, amit Kovács Karolina, a színház protokollfőnöke vezetett. Ez a program is kapcsolódott a 20 éves épület tematikájához, így Siklós Mária, Ybl Miklós-díjas magyar építész, a színház tervezője fogadta az érkezőket, és mesélt az épület keletkezéstörténetéről. Az érdeklődők ezután a balettterembe mentek, ahol különböző feladatok közül választhattak, aki jelentkezett, segédkezhetett az éppen zajló próbában, világosítóként, hangosítóként, öltöztetőként próbálhatták ki magukat az önkéntesek. Az óránként induló csoportok tagjai ezután a művészeti titkárság munkájával ismerkedhettek meg, az utolsó csoportok egyike a vezérigazgatói irodába is beleshetett, ahol Vidnyánszky Attila készségesen mutatta be a munkáját, illetve választott

a felmerülő kérdésekre. A látogatók ezután megnézték Töröcsik Mari öltözőjét, majd az Egri csillagok jelmezeiből és díszletmakettjéből álló kiállítást, ezekről Tordai Hajnal jelmeztervező, illetve Székely László díszlettervező beszélt a kíváncsiaknak.

Külön program volt a nyílt napon az Ádámok és Évák Ünnepének sorsolása, amelyen a 15 résztvevő középiskolás csapat tagjai megtudhatták, melyik szint kell majd eljátszaniuk Az ember tragédiájából a következő programon. Az alkalom is különleges lesz, mivel 2023-ban ünnepeljük Madách Imre születésének 200. évfordulóját.

A bátrabb érdeklődők a világhírű görög rendező, Theodorosz Terzopulosz speciális légzés-és mozdulattechnikai módszerébe pillanthattak bele, Vida Gábor rendezőasszisztens segítségével, a Bakkhánsnók próbájához kapcsolódóan, majd a Villámrandin a színészeket, például Szűcs Nellit, Herczegh Pétert, Schnell Ádámot is kérdezhették a darabról, szerepeikről. Utána A Mester és Margarita nyílt próbáján vehettek részt, ahol találkozhattak az előadás rendezőjével, a macedón Alekszandar Popovszkival is. Itt is volt lehetőség a színészekkel való beszélgetésre, mások mellett Rátóti Zoltánt, Bor-

dás Rolandot, Szász Júliát faggathatták. Kicsit később az Egri csillagok élményébe kóstolhattak bele a kíváncsiak. A Nemzeti Táncgyűttes művészeinek segítségével magyar és török néptáncokat lehetett tanulni, illetve a Dobó István szerepét játszó Horváth Lajos Ottó vezetésével lehetett a várvédők esküjét is. Emellett interaktív beszédórán is részt vehettek az érdeklődők Rubold Ödön irányításával. A program része volt még egy több korcsoportban zajló színházi nyomkereső-játék. A nyílt nap a jegyvásárlóknak is kedvezett: az előadásokra ez az idő alatt 30%-os kedvezménytel vásárolhattak belépőket a színházbarátok.

„Nagyon sikeres volt a nyílt nap, a visszajelzések most is nagyon lelkesek voltak” – foglalta össze Pintér Szilvia, a színház ifjúsági programjainak koordinátora. Elmesélte, hogy találkoztak például egy Amerikában élő nővel, aki annak idején, amikor téglaanyagot lehetett vásárolni az új Nemzeti Színház megépítésére, maga is támogatta az épületet, és most magyarországi látogatása utolsó napján jött el a programra, zsebében az emlékekkel. A fiatalabbak körében is rendkívül nagy volt az érdeklődés – mondta a szervező, hozzátéve, az idén mintegy ezer ember volt kíváncsi a Nemzeti Színház nyílt napjára.

Ősi magyar naphéroszok az aranyhajú gyermekek

— Vidnyánszky Attila rendezzi meg —
a Nemzeti Színházban az Aranyhajú hármassokat

Az Aranyhajú hármassok című drámakötet bemutatójával egybekötött sajtótájékoztatót tartottak a Nemzeti Színház Kaszás Attila-termében, melynek házigazdája Vidnyánszky Attila rendező, a Nemzeti Színház főigazgatója volt. Az Aranyhajú hármassok című crossover folkopera dalszövegét a drámakötet és a színpadi mű szerzője, Toót-Holló Tamás író, zenei anyagát pedig Bársony Bálint és Elek Norbert, a Magyar Rhapsody Projekt zeneszerzői alkották meg.

A sajtótájékoztatóon Vidnyánszky Attila bejelentette, hogy a jövő évadban a Nemzeti Színház színpadán megrendezi az Aranyhajú hármassok című darabot, amely a Nemzeti Színház saját változata lesz ebből a reményei szerint még sokszor és sok más színházban is színpadra kerülő műből. A főigazgató kiemelte, hogy csodálatos irányok, asszociációk vannak a műben.

Ez több mint egy színpadi mű. Titkok, kincsek, kapuk nyílnak meg az ember előtt, amint olvassa. Juhász Ferenc A szarvassá változott fiú kiáltozása a titkok kapujából című műve kapcsán éreztem hasonlót, mint ennél a darabnál – mondta Vidnyánszky Attila.

Az eseményen több dal is felcsendült a folkopera stúdiófelvételére összehívott alkalmi társulat három sztárja jóvoltából. Fellépett a Király szerepét megformáló Vadkert Imre, a Király apját alakító Molnár Leven-

te, valamint a Tündér Ilona karakterét éneklő Szemerédi Bernadett. A dalok Bársony Bálint és Elek Norbert zenei kíséretével szólaltak meg.

Az aranyhajú hármassok, azaz kincses hírvivőink az aranyhajú gyermekek. Amiként egyikük »áldott holdjeggyel«, másikuk »áldott holdjeggyel« érkezik a homlokán. Akik ellen tehetnek bármit, mindig visszatérnek hozzánk. S mindig a fényt, a magyar Aranykor fényét hozzák vissza közeink.

A szerző azt nyilatkozta, hogy ennek a történetnek az eredeti értelmét kibontva valójában egy rejtve rejtő magyar ősmítoszt rekonstruálunk: az aranyhajú gyermekek történetét, amit mesék szövegébe elzárva, eltitkolva hagyományoztak ránk az őseink. A különleges zenei vállalkozás kereteit megteremtő zenés színpadi mű, az Aranyhajú hármassok az aranyhajú gyermekekről szóló közismert népmese történetén alapul. A mű ugyanakkor messze nem éri be annyival, hogy ezt a történetet csupán mesébe illőnek tekintse: a színpadi történetek ennek a darabnak a felfogása szerint már-már mitikus értelmet nyernek: egyrészt a nagy, ősi kultúrák az aranykorok emlékét őrző érc kori példázatai felé, másrészt a magyar Árpád-kor metatörténelmi olvasatai felé is utat nyitnak.

Az Aranyhajú Hármassok Produkció Aranyhajúhármassok.hu elnevezésű weboldala és ennek internetes tudástára – amit a sajtótájékoztatóon Toót-Holló Tamás mutatott be –

ennek a történetnek az emlékét, a magyarság első transzgenerációs traumájának sokáig elfojtott emlékét őrzi. Mint hangsúlyozta, a tudástár szerint az aranyhajú gyermekekről szóló ősmítoszunk kivételes erejét és értékét az adja, hogy ez az első közösen átélt nemzeti sorstragédiánk jalkiáltása, ami ránk maradt az őseinktől: s ez nem más, mint a magyarság sztyepei nomád kultúrájának, csilagvallási örökségének, napos-holdas táltoshitének elvesztése fölött érzett fájdalom múlthatatlanul szép, ugyanakkor bölcs kifejezése. A weboldalon a drámakötettel és a folkoperával kapcsolatos minden anyag megtalálható, sőt a Zenék elnevezésű menüpontnál a teljes hanganyagot is meghallgathatják az érdeklődők.

Az Aranyhajú hármassok című darab – és az annak zenei anyagául szolgáló crossover folkopera – olyan, egymással nem feltétlenül határos, de mégis határossá tehető zenei területek fúziójával dolgozik, mint a népzene, a középkori zene, a világgzene, a musical, a rockopera és az opera. Ennek megfelelően lehet együtt hallani a folkopera zenei kanonizációjának szándékával készített, a sajtótájékoztatóon is lejátszott, Az aranyhajú nagyon jó című videoklipben is a népzene, a musicalszínesek, a rockénekesek és az operanékesek másképpen különleges, de itt teljességgel együvé tartó, egy zenei célt beteljesítő hangját, ami a maga nemében páratlan zenei kollaborációt hoz létre.

Nagy durranással kezdődött a Zenthe új évada: *kipukkantak a Buborékok*

Izgalmas, könnyed előadásokkal felvértezve várja a közönséget új évadában is a Zenthe Ferenc Színház, ahol négy nagyszínpadi, három kamara és három felolvasószínházi bemutatóval, hat felnőtt, négy ifjúsági és egy gyermek bérlettel készül a salgótarjáni teátrum.

Ezen felül Vidor Családi Matiné, Teátrum Kávéház és vendéglőadások is színesítik az új évad repertoárját, minden korosztály számára minőségi szórakozást nyújtva. A Zenthe Ferenc Színház rendkívül büszke társulatára, íme a veretes névsor: Albert Péter, Ágoston Péter, Baksa Imre, Bozó Andrea, Erdélyi Gábor, Farkas Zoltán, Gula Péter, Házi Anita, Harmath Imre, Hege Veronika, Hunyadi Máté, Kovács András, Kökényessy Ági, Litauszky Lilla, Markó Jan-

ka, Máté Krisztián, Mikecz Estilla, Mohácsi Norbert, Pásztor Máté, P. Kerner Edit, Sikó Koppány, Simon Kata, Szilvási Judit és Vándor Éva. A salgótarjáni teátrum 2022/2023-as színházi évadának első premierjére szeptember 21-én került sor, ahol Csiky Gergely népszerű vígjátékát vitte színre a Zenthe Ferenc Színház Horváth János Antal rendezésében. A Buborékok dramaturgi munkáját Rainer-Micsinyei Nóra látta el. Csiky Gergely 1884-ben háromfelvonásosra írta a vígjátékot, de tíz évvel ezelőtt dramaturgként Mohácsi István és rendezőként Mohácsi János átírta azt. A salgótarjáni változat ez utóbbinak a továbbgondolása, modernizálása két eseményekben gazdag felvonásban. Végeredményként elmondható, hogy a Buborékok zenthés változata egy vérbeli satirikus komédia lett,

ami fontos témákat boncolgat, rengeteg humorral és kiváló színészi csapatmunkával erősítve. A meglepetésekkel teli tizenhét szereplős produkciót a közönség imádták: hangos nevetésekkel és szünni nem akaró vastappsal jutalmazták az előadást. A Zenthe Ferenc Színház a nagy sikerrel való tekintettel december végén újra műsorra tűzi a Buborékokat, novemberben pedig további új premierekkel készül: Woody Allen klasszikus romantikus vígjátéka, a Játszd újra Sam! november 15-én, 17-én és 22-én lesz látható a salgótarjáni teátrum kamaratermében, a Hja, kérem, a nő, az nő! c. vígjáték pedig a Bartók Kamaraszínházzal együttműködve, Vándor Éva főszereplésével várja a közönséget november 29-én és 30-án a Zenthe Ferenc Színház színháztermében.

Továbbra is fontos a színház Salgótarjában

Húsz évvel ezelőtti salgótarjáni emlékeivel kezdte köszöntőjét Pataki András, a Kulturális és Innovációs Minisztérium művészetért és közösségi művelődésért felelős helyettes államtitkára szeptember 21-én este, aki beszédében kiemelte a tíz éves Zenthe Ferenc Színház

fontosságát. A Buborékok premierje előtt Pataki András örömmel jelentette be, hogy a kulturális kormányzat Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatával közösen a jövőben is tisztelettel és elkötelezetten támogatja a salgótarjáni teátrumot.

Számukra nemcsak „térkép e táj”: megállíthatatlan a Zenthe-karaván!

Több, mint tízezer (!!!) kilométert utazott a nyár folyamán a salgótarjáni társulat.

A Zenthe Ferenc Színház társulata június 24-e és augusztus 31-e között 40 előadást teljesített. A salgótarjáni teátrum háromhetes, minden várakozást felülmúló fogadtatású és látogatottságú szabadtéri fesztiválja (Zenthe Nyár) mellett, vállalt küldetéséhez híven az év legforróbb hónapjaiban is folytatta országjárását: a székhelyen kívüli előadás-helyszínek között megtalálhatók voltak neves fesztiválok és a Déryné Programban résztvevő községek-városok egyaránt. Vándor Éva jóvoltából pedig fesztiváldíj is került a társulathoz.

A kőszínházi zárásnak tekinthető, június közepi temesvári turnéja után alig két héttel a szentendrei Skanzen amfiteátrumában kezdte meg igencsak változatos és sűrű, negyven előadásos nyári évadát a salgótarjáni színház. A társulat saját, nagy sikerű fesztiválja (Zenthe Nyár) mellett vendég szerepelt az ország számos kul-

turális-turisztikai desztinációja nagy rendezvényén és szabadtéri színpadán egyaránt. A sorban élre kívánczik e körből - a teljesség igénye nélkül - a Magyar Színházak Nyári Fesztiválja (Kisvárdra), a Városházi Esték (Békecsaba), a Kaszás Attila Pajta Színház (Viszák), az Agria Nyári Játékok (Eger), a Mandala Nyár (Nyíregyháza), a Nagyerdei Szabadtéri Játékok (Debrecen), a Bartók Liget (Dunaújváros) valamint a Sarvasi Vízi Színház és a Tokaji Írórtábor. A teátrum elkötelezetten folytatta tovább misszióját a Déryné Program Országjárás Alprogramja keretében is, így jutván minőségi színházi élményhez például Makó, Sümeg, Ózd, Sajószentpéter és Celldömölk közönségét, azaz az ország legtávolabbi járásaiban élőket. A prímet két népszerű zenés vígjáték vitte a nyáron: a „Tanulmány a nőkről” kilencszer, míg az „Apácák” hétszer került színre a Zenthe Ferenc

Színház előadásában. Ezen utóbbi, Dan Goggin jegyzte darabban nyújtott alakításáért Vándor Éva, a társulat Jászai Mari-díjas és immáron Halhatatlan tagja a legjobb női főszereplő díját nyerte el a sarvasi XII. Magyar Teátrum Nyári Fesztiválon!

Hatalmas siker: közel hétezer néző szórakozott a Zenthe Nyáron

Augusztus közepén véget ért a Zenthe Ferenc Színház közel három hetes szabadtéri színházi fesztiválja, a Zenthe Nyár.

Kiváló színészek és előadók, szuper hangulat, kellemes nyáresti idő, hangos nevetések és tapsviharak jellemezték a kilenc produkcióból (Tanulmány a nőkről, Alapi István és barátai koncert, Apácák –

Nunsense, Szereted-e még...? Szécsi Pál-émlékst, Furcsa pár - női változat, Ágacska, Operett gála, A Pál utcai fiúk, A koppányi aga testamentuma) álló Zenthe Nyarat, amire vörös szőnyeggel, büfével, hatalmas, 858 fő befogadására alkalmas lelátóval és a legmodernebb technikával készült a salgótarjáni teátrum. Fekete Zsolt, Salgótarján Megyei Jogú Város polgármestere a prog-

ramsorozat záró előadásán gratulált a Zenthe Ferenc Színház csapatának, hiszen rengeteg háttér munka és előkészület eredménye volt az, amit közel hétezer néző élhetett át a Zenthe Nyáron. Fekete Zsolt polgármester méltatta a produkciók és a lebonyolítás színvonalát, valamint nagy bizakodással és várakozással tekint a jövőre, hiszen 2023-ban is lesz Zenthe Nyár!

Rangos díjakat adott át a Zenthe Ferenc Színház

A Zenthe Ferenc Színház szeptemberi premier előadása előtt adta át a már hagyománnyá vált T. Pataki László Emlékgyűrűt és a Zenthe Ferenc Emlékplaketteket. Az emlékgűrűt idén Imre Ildikó, a Zenthe Ferenc Színház értékesítési vezetője kapta, aki lassan egy évtizede szívvel-lélekkel és fáradhatatlan energiával dolgozik a salgótarjáni teátrumért. A Zenthe Ferenc Emlék-

plakettet Pallós Nelli díszlet- és jelmeztervező vehette át Sütő András: Káin és Ábel, valamint Topolcsányi Laura: Macskakő című előadásokért. Szintén emléklappal jutalmazták a színház egyik legrégebbi támogatóját, a Kamilla Patikát is. A publikum a legjobb meseszínházi produkciónak az Ágacska című előadást választotta, a legkiválóbb ifjúsági színmű pedig Topolcsányi

Laura Macskakő című drámája lett. A legjobb vendégelőadásnak a Veres Színház Sörgyári capricciója bizonyult. A Zenthe Ferenc Színház legsikeresebb saját előadása szintén a Macskakő lett, ami az 1920-as évek Salgótarjánjába repítette el a nézőket. A legjobbaknak szánt Vastapsdíjat a színésznők közül Litauszky Lilla, a színészek közül pedig Máté Krisztián vehette át.

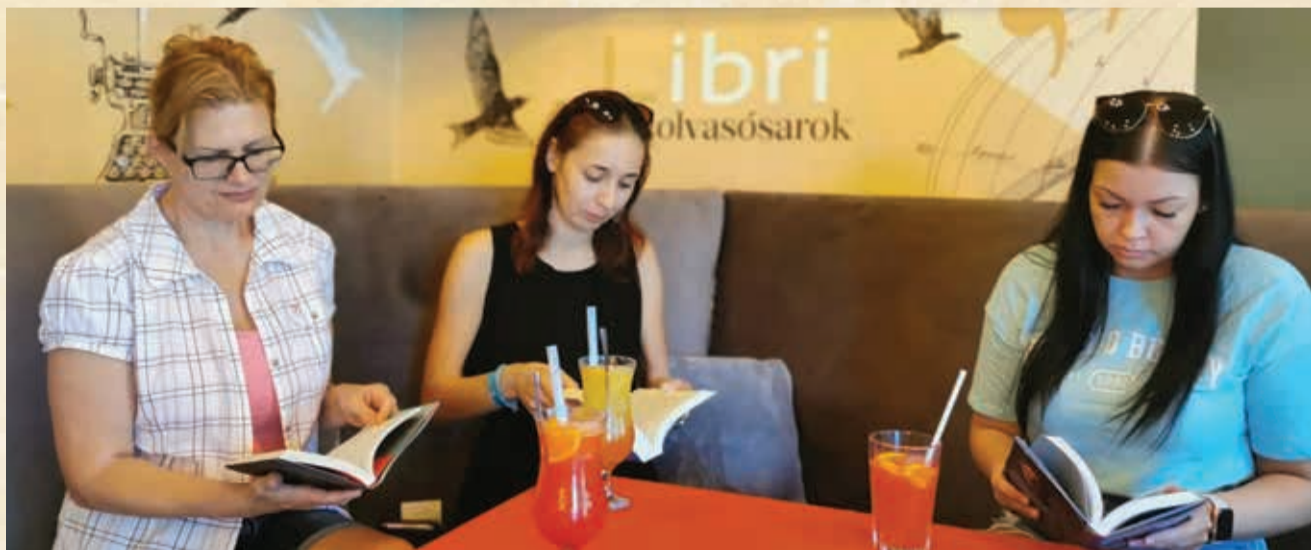

Vándor Éva Halhatatlan!

Májusban büszkén jelentette be a Zenthe Ferenc Színház, hogy társulatának tagját, Vándor Éva Jászai Mari-díjas színművészt is jelölték a Halhatatlanok Társulata díjra, nemrég pedig újabb örömhír érkezett: a művésznő örökös tag lett!

Pünkösdhétfőn hirdették ki kategóriánként annak a két-két művésznőnek a nevét, akik idén a nézők sza-

vazatai alapján elnyerték a kitüntetést. Vándor Évát országszerte nagyon sokan kedvelik - természetesen a salgótarjáni közönség is - akik olyan sikeres darabokban láthatták már a Zenthe Ferenc Színház égisze alatt, mint az „Augusztus Oklahomában”, az „Erdő”, a „Lovagias ügy”, „A tanító”, a „Nem élhetek muzsikaszó nélkül”, az „Apácák”, a „Macskakő”, valamint legutóbb a „Szépkilátás” című zenés búfelejtés, ahol kiváló játékaival három különböző karaktert is életre keltett. Az új örökös tagok cipőtalpnyomatát a budapesti Nagymező utca Operettszínház előtti részén, a Halhatatlanok sétányán helyezik el, ahol 1998 óta a salgótarjáni színház névadójának, Zenthe Ferencnek is őrzik lábnyomát. Simon Lajos színházigazgató a Zenthe Ferenc Színház társulata és munkatársai nevében a salgótarjáni teátrum által rendezett nagyszabású szabadtéri programsorozat (Zenthe Nyár) „Apácák” előadása után hatalmas és csodaszép virágkosárral gratulált a Mária Regina nővért alakító Vándor Évának.

Amikor a színház és az olvasás öröme találkozik

Tökéletes kollaboráció született a Zenthe Ferenc Színház és a salgótarjáni Libri Könyvesbolt között: az együttműködés szerint minden színházbérlet és színházjegy után kedvezményt vehetnek igénybe a Libri vásárlói (december hónap kivételével).

A kedvezmény más akciókkal nem vehető igénybe. Az együttműködés során megnyílt a Libri olvasósarok is a Zenthe Ferenc Színház kamaraterme mellett üzemelő KultPONT Kávézóban, ahol a vendégek akár az előadások előtt, kedvenc italuk mellett lapozhatják

a Libri legnépszerűbb könyveit. Az olvasósarokban kihelyezett könyvek megvásárolhatók a salgótarjáni boltban – a teátrum mindenkit arra buzdít, hogy bátran használják Zenthés bérleteiket, jegyeiket a kedvezményekért!

Valaki, mint én – Maladype

Tébolyszvit

A rokokó látomásvilágú rendező, Balázs Zoltán ezúttal egy szigorúan rögzített képzeletkotta megszólaltatására vállalkozott. Roy Chen izraeli dramaturg szövege alapján, pszichiátriai intézetbe került, viselkedészavarral élő fiatalokat, a kezelőiket és a szüleiket mutatja meg. Elmeállapotrajz négy hétben. Rácson innen vagy rácson túl, melyikünk kártékonyabb vajon?

Retró. A Gézagyerek című Háy János darabban Banda Lajos és Herda Pityu meghökkenve teszik szóvá, hogy a falu ifjú, köfajtói munkára szegődött hibbantja vajjas kenyeret eszik reggelente parizerrel, s hozzá málnaszörpöt fogyaszt. Miért, a Pityu bácsiék nem minden nap a tokaszalonnát és a pálinkát? – kérdez vissza a srác.

„A srácokat. Jobb szeretem, ha egyszerűen „srácoknak” hívják őket – inti frissen érkezett drámapedagógusát a fiatakorúak osztályának vezető főorvosa, Dr. Dorian – Bár néhányan többet megélték, mint maga meg én együttvéve. Van, aki csak látogatóba jön – itt van, elmegy, és soha többé nem jön vissza. Mások jönnek, azután mennek, majd megint visszajönnek... és itt ragadnak. Számukra nincs remény.”

A rendező képzeletét a darabhoz adott személyiségkotta fékezi. E szerint Max szerepében Jáger Simon dühkitörésekkel társult oppozíciós zavarban szenved, és színész szeretne

lenni. Gabriel alakítója, Pál Zoltán Asperger szindrómával társuló autista jellegű betegséget mutat, bámulatos a memóriája, és szeretne ostoba lenni. Eröss Brigitta Miaként bipoláris zavarral küzd és pszichiáter szeretne lenni. Tamara/Tom – Lukács Andrea – arról álmodik, hogy úgy nézzen ki, ahogyan érez. Ádám Kornél játssza Aharont, az ortodox zsidót, aki fejében hangokat hall, és oroszán szeretne lenni. Ahhoz, hogy az előadás ne csupasz, elmekóri tantörténet legyen, az alkotóknak rá kellett lenniük a szabadság ösvényére.

A diliház mikrokozmosz. Rögeszmebolygók keringenek uralkodó bolygójuk, a gyógyász (Dr. Dorian: Mesés Gáspár) körül. Hétköznapjait az intézet lakója csendesen tölti, a rögeszméje szerint. Kétféle kizökkenés van: a kiűjülő téboly (rögeszmeroham) és a tébolyozás (a megvilágosodás, a bölcsesség) katartikus, néma pillanata. Balázs Zoltán leleménye, hogy a terápiás együttlétnek nem annyira a napirendje, mint amennyire a koreográfiája lehet közösségteremtő erő. A tébolyozó kórtermi alapszabálya, hogy érzelem- és akarat- kifejezéshez a fizikai kontaktus minden formája tilos, ezért a partnerek egymáshoz fordulása, a frontalitás vagy a ritmikus divergencia, de elsődlegesen a kezek jelbeszéde a tánc.

A hullámtalan kedély a közöny, amely lehet kóros vagy pompás. Az előbbi tartós, az utóbbi, az egy-egy

villanásnyi kizökkenést követően, a katarzis bambasága. A villanásnyi szabályszerű kritikus pillanatok idézhet elő. A drámatanár érkezése – Caroline: Döry Brigitta –: idegen bolygó feltűnése a mikrokozmoszban: közönség a láthatáron. Pezdüléssel elegy zavart okoz, hogy a diliházban két uralkodó bolygó keletkezik, pillanatnyilag. A kórteremlakók szerepjátékba kezdenek, feltáru előttünk a psziché a pszichében tünet-együttese, ami a színpadi megvalósulásában izgalmas jelenetsor. Hangsúlyozom, a színpadi megvalósulásban, mert leírva roppant tankönyv ízüek az összezártak egymást vagy önmagukat jellemző mondatai, jelenet körítetten azonban telítődnek játékos személyességgel, kamaszironiával, s ez a stílus kaput nyit a legfontosabb célközönség, a diákság figyelmé iránt. Ha van haszna egy ilyen játéknak, az a tanulócsoporthoz elfogadó-hajlamának fokozása lehet: a különösgük okán megkedvelt különc társukra, talán nem fogják rávetni magukat a megélhetési diagnosztikát.

A megélhetési diagnosztikát eltartói a szülők. Nem ismerem olyan nőt, aki elmehibás gyermekre vágnék vagy férfit, aki ilyet szeretne nemzeni: a családtervező párok tipikus rögeszméje, hogy ideálisan teljes értékű lesz a gyermekük. A gyermekvállalás magában foglalja a hibakockázatot. Az ideálistól eltérő teremtés garanciás, szervizbe kell adni, gondolják egy-

formán mindahányan: tudatos, hogy a szülőszerepet ugyanaz a két színész, Zsenák Lilla és András Gedeon m.v. játssza. Max szüleinek élelmiszerboltja van, Mia művelt, gazdag, elvált szülők gyermeke, a Gabrieléi üres házban élnek, Esther apja egy zárt ortodox zsidó közösség tagja, Tamara / Tom anyja Szentpéterváron született, egykori balerina. Miközben a színészek alkalmat kapnak – kiválóan élnek vele – a többszöri epizód-karakterformálásra, igazi feladatuk a viselkedésazonosság megmutatása: eszébe sem jut semelyik szülőnek, hogy a saját génje örökletesen része a hibának, s mindegyikük gyógyíthatónak képzi azt, ami nem betegség, hanem elmeállapot, és leplezni igyekeznek azt a környezete előtt.

„Caroline: Tudom kezelni őket!

Dorian: Tisztában vagyok vele.

Caroline: Nem, nincs tisztában. Az ő korukban én is idekerülhettem volna – ha rajtakapnak. Tudom, hogy min mennek keresztül, hogy milyen egy pengével csíkokat vágni ide, ahol senki sem látja. Tudom, mit jelent legyőzni a fiúkat evésben, aztán a lányokkal versenyt hányni. Tudom, milyen, ha a szüleid szégyellnek téged.”

A drámapedagógus kamaszkori különösgét nem diagnosztizálták elmehibaként: szabadlábban különc, most éppen abban, hogy a reá bízotakat vigyázza. Példázza sorsa, hogy nem feltétlenül kórisma a deviancia. Gyógyügyi az előadás, az önfelfe-

dezés alkalma. Esély arra, hogy az éntüköződés pillanatában tegyen az ember önmaga ellen valamit: fojtassa mosolyba a búját, kínjában fakadjon kacajra vagy duguljon el, ha környezetében a túltengésére ráérez. Legyünk éberek, amikor tudományoskodunk. Különösen az autizmus a feltáratlan tudományterület: annak már a nevében benne van, autonóm: egyedi, mint az ujjlenyomatunk. Az autista minél több tipikus vonását ismerjük fel, annál messzebbre távolodunk az egyén (kliens) tényleges megismerésétől. Szilvalekváros túrócsusza tepertővel: ilyen az Asperger szindrómával társított autizmus.

Balázs Zoltán rendezése gyógyászati előadás. Nem gyógyerejű, mert a darab szereplői közül legfeljebb Caroline szabadulhat meg az emésztési panaszaitól. Is. A drámapszichológus hölgy az intézeti együttlétben elveszíti balgaságát, a pszichiáter pedig belátja a tradicionális elmegyógyászat korlátait. Zsenák Lilla és András Gedeon kettőse olyan, mint ha Platón engedékenysége feleselne Arisztotelész realizmusával, hogy aztán, megszegve a kórtermi játékszabályt, kanti magánvalóan összeértenkezzenek. Huszár Sylvia érzékletes fordításában, a köznyelvi tudományosság szintjére redukált szöveg a játékuk (és a többiek játéka) által lesz esztétikai örömet okozó tananyag.

Balogh Tibor

Képek: Adrián Zoltán

Tóth Dénes szenior színháza

„Elfogyván az irnivalóim, húsz év után ismét rendezésre adtam a fejem. A Szabadicska c. burleszk Alfred Jarry, az avantgárd őse: A láncra vert Übü c. darabjának átírt és kortárs színpadra állított előadása, és a szabadságról szól” – e hívójelre indultam a B24 közösségi tér pincészházába”.

Szakmai bemutató. Debrecen elsőszámú színházi fotósa (**Máthé András**), a virágkarneváli kompozíciók évtizedek óta legkiválóbb tervezője (**Pikó Sándor**), a bábos **Szabó Tibor**, a lapszerkesztő-zenész **Szénási Miklós** és más szép korúak a vendégek, akik pályája elejétől követik a rendező-publicista munkáit. Persze, a meglett néző önmagában nem széptani kategória, ám amikor a közönségnek a megszólalás pontosságáért – fel ne dőljön a színpad közepén a sűgőpéldányt tartó kottaállvány – érzett aggodalma szellemi izgalomra vált, az már alighanem esztétikum. A fordulat ezen az estén végbement.

Tóth Dénes éppen ötven esztendeje lépett arra az útra, amely a világ megváltásának szándékától (Üvöltés) vezetett a világ megváltatlanságát állító előadásig (Szabadicska). Az állami

debreceni színház lompos realizmusát újságíróként nehéz szívvel tudta dicsérni, a benne szunnyadó, szabadidejében független műkedvelő alkotó viszont megtehetette, hogy jelezze környezetének; van fürgébb világ. Az írás, szerkesztés mellett évtizedeken át színházast játszott. Húszévesen rendezni kezdett, s 33 éven át, öt amatőr csoporttal és tizenhárom alternatív társulással (272 közreműködővel) 64 műsort hozott létre, 617 előadáson, több mint 107 ezer néző előtt. Fontosabb rendezései 1972-től kezdődően, A Válogatás a beat-költészetből (1972), Pillanatkép egy bolygóról. Friedrich Dürrenmatt tragikomédiája (1973), A kispolgár hét főbűne. Bertolt Brecht újkori moralitása (1978), Jelenetek a kamaszkorból. Gyermektragédia Frank Wedekind A tavasz ébredése c. drámájából (1986) vagy A nyárspolgár hét fő bűne. Pornográf moralitás Ionesco A kopasz énekesnő c. ellenszínműve nyomán (1993), a szövegközpontúak közül. A mozgásszínház iránti vonzalmát mutatja a Panoptikum. Táncszvit a Color együttes muzsikájára (1977), a Rodiniána. Mozcásfantázia szobrokra (1980), a Bilincsek. 6 kép szöveg nélkül Madzsar Alice témáira (1982),

Punalua. Fiktív rituálé Palasovszky Ödön költeményére (1983), a Képzeld el! „Multivíziós balett” John Lennon emlékére (1983), az Atlantisz. Rocksztit a Lux együttes zenéjére (1984), a Cserjésben. Mozcásdráma Akutagava Rjunoszuke novellája alapján (1984), az Álom Szent Iván éjjelén. Performance az érzéki színház modorában (1992), A Nap és a Hold elrablása. Táncfantázia (2000) és a 4'33". A Semmi. Gesamtkunstwerk (2002).

Haladtában, a leghosszabb, s talán a legsikeresebb szakaszt az Unió alapító művészeti vezetőjeként tette meg. A kezdetben Unió Munkásszínház, 1980-tól Unió Mozcászínház néven működő együttes 110 játékos és 40 közreműködője tizenkét év alatt csaknem 600 előadást tartott, több mint százezer néző előtt. A nyolcvanas évek derekán a Palasovszky Ödön (Punalua) és Madzsar Alice (Bilincsek) művészeteszményét követő Unió volt az amatőr mozcászínházak egyik élcsapata. Az 1990-es, majd a 2000-es évek elején autonóm színházi cselekvőegyettesek performanszaiban, az Érzéki Színház modorában folytatódtak vállalkozásaik. Végül 2019-ben, néhány alapí-

tó tag sikeres kísérletet tett az Unió reneszánszára. Az új produkción esztendeje dolgoznak. Szenior program – junior szellemben. A 63 esztendő átlagéletkorú, nyolctagú (11 gyermekre és 5 unokájára büszke) csoport öt nem hivatásos játékos csupán 1500 előadás és több mint három és fél évtized után lépett újra együtt színpadra – immár UNIO4 néven.

„Szabadicska (börlex). Alfred Jarry *A láncra vert Übü* című darabjának (1900) alakjait és történeteit – Jékely Zoltán fordítását (1978) felhasználva – kortárs színpadra görbítette Tóth Dénes (2022)” – áll a színlapon.

Szereposztás
Francois Übü, exkirály – **Mester István**
Viktória Übü, exkirályné – **Kuti Katalin**
Viktória Übü, vicekirályné
– **Porcsin Anna**
Szabadicska, márkí(s)asszony
– **Sőregy Ágnes**
Nagypissándy márkí – **Futó Zsolt**
Kispissándy vicomte, káplár
– **Varró Gábor**
EGY SZABAD EMBER Baka/Bíró – **Takács Lajos**

INTERMEZZO (hangfelvétel) – **Debreczeni Ferenc**

Privát fogalmam szerint örökabszurd az, ami érdek nélkül képtelen. Emlékabszurd, ami születésében – szintúgy érdek nélkül – a képzelhetőn túllira nagyít fel eseményeket vagy személyiségvonásokat, de ezeket utóbb valóságként igazolja vissza (semmisíti meg) a történelem. Alig tizenöt évesen, az iránta gyakorolt gyűlölete miatt, Jarry a fizikatanára iránti bosszúnak szánta az Übü: ezzel a gúnyrajzzal – önkéntelen – az ad absurdum vitt képtelen mintaművét alkotta meg, annyira klasszikusan, hogy fennmaradván, százhusz esztendő múltán hülyeteremtésben utólhessen, sőt túlszárnyalhassa a szerző fantáziáját a történelem.

Ha napjainkban ismeretlen hatalmak tengerfenéki gázvezetékeket robbantanak fel, akkor *A leláncolt Übüben* vizionált evezőlapátos tengerelattjáró-gálya elveszíti képtelen voltát: ez – együtt az exkirály főhős hiper-egzisztencialista tudathasadtóságával, amelynek horizontján uralkodói jelvényként mutatkozik meg a golyóval ékesített rablánc – a kor szellemével rokon. Az UNIO4 drama-

turgija transzparens: sokcsillagos kék lobogót emelve a keblük alá, jelzik az uralkodó család tagjai: a jelenben vagyunk, egy halmozottan torz jelenben: itt az abszurd immár burleszk, a burleszk immár nem burleszk, hanem börex.

A díszlet minimalista. Túl a kotartartón egy trónemlévény, rajta a békekék és a rohamsisak-barna szín-ötvözetére festett bili. Szeniorságukat meghazudtoló a színészek fizikuma. A mozdulataik óvatossága, ellenpontozva a márkí(s)asszony konzum vehemenciájával, ugyanakkor az Európa-agónia érzéletes koreográfiája. Ennyit vállal az előadás. Ahol együtt játsszák a cselekményi előzménynek tekinthető Übü királlyal, ott a néző két ellentétes felvonást kap. Az *Übü királyban* a telhetetlen, nagyravágó Übü mama addig provokálja Übü papát, amíg az végül elhatározza, hogy megöli a királyt és önmagát teszi meg uralkodónak. S bár Übü papának jóformán mindegy, hogy király-e vagy sem, ha már egyszer király lett belőle, igyekszik kihasználni a helyzetet, és elkezd sanyargatni a népet, hogy minél több aranyat gyűjthessen, amit a nép majd természetesen nem tűr szó nélkül. Erre következhet a végdícsőség játéka. A színházi élményünk azonban fél Übüvel is teljes: közel egy órányi, jellegzetesen debreceni, protestáns székszis.

Balogh Tibor

Képek: Máthé András

Seregély Dóra a Pro Kultúra Sopron marketing vezetője. Óriási szenvedély és lendület jellemzi munkáját, ez teszi nélkülözhetelenné Sopron városának azon intézményében mely a kultúrát hivatott összefogni. Szeptember harmadikán a színházi nyílt nap után, az esti színházi évadnyitó gálaest előtt beszélgettünk.

– A színházi nyílt nap évek óta rendkívül népszerű Sopronban, vele egy napon évadnyitó gálaestet viszont idén még csak második éve szerveztetek. Mi volt az oka, hogy szabadtéren rendeztétok meg, s nem pedig bent a színház falai között?

– A színház nézőterén csupán 392 néző fér el, mi pedig egy nagyszabású, nyilvános gálaestet szerettünk volna. A döntésünket egyébként az is inspirálta, hogy készült egy helyi közvéleménykutatás, melyből teljesen egyértelműen kiderült, hogy a soproniak szeretik a szabadtéri, nagy rendezvényeket. Olyangála estet terveztünk, amiben ízelítőt tudunk adni azokból a darabokból, amelyek a következő évadban lesznek, illetve olyan dalokat választottunk, amelyek hangulata megidézte azokat a darabokat, amelyek a 2022/23-as évadban bemutatásra kerülnek.

– A jövő évi bérletházak értékesítése tavasz óta tart. Nem volt ez másként a mai napon sem.

– Így van. Két nagyon fontos dologról kellene beszélnünk a mai két esemény kapcsán. Az egyik a brandépítés, a másik pedig az értékesítés. A brandépítéshez hozzátartozik az is, hogy a színházban lehetőséget teremtünk az embereknek, hogy bejöjjenek a kulisszák mögé, hogy lássák, hogyan működik. Hogy tisztában legyenek vele, ahhoz, hogy egy darabot megnézzenek a színházban, mennyi ember munkájára van szükség. Milyen összefogásra, mekkora összetartásra, milyen technikai és egyéb felkészülésekre. Mindenkit tárt karokkal

A branding és a jegyértékesítés a kulcs Sopronban a nézőkhöz

vártunk, akár korábban nézőnk volt, akár nem. Ezekon a színházi nyílt napokon alapvetően a gyerekprogramok talán a legsikeresebbek, ami nem is baj, hiszen nem csak a felnőtt bérletértékesítés fontos számunkra, hanem a gyermek- és ifjúsági bérleteké is. Van óvodás, alsós, felsős és középiskolás bérletünk is. Nyilván a felsős és középiskolás korosztályt nehezebb megszólítani, mert őket azért másfajta hangnemben, másfajta célzással, másfajta anyagokkal kell elérnünk, törekszünk is rá, ezért vagyunk ott azokon a felületeken is, ahol az ifjúság is ott van. Online felületekről beszélek. A színházi gálaest a brandépítésben pedig azért fontos, hogy lássák, mennyire sokrétűek vagyunk. Nagyon sokan úgy gondolják, hogy a színház az csak dráma, balett, és tánc. Nem

gondolnak arra, hogy ennél sokkal színesebbek vagyunk, tehát a misztériumjátéktól valóban az operettig, a musical-től a drámáig minden benne van egy-egy évad programjában. Ráadásul ez az évad most azért különösen fontos, mert még tavasszal, Pataki András igazgató úrral elindult egy online szavazás, amelyben a közönség is dönthetett arról, hogy mely darabokat játsszuk idén. Kettő darab került be ebben az évadban a közönségigényekből, az egyik a Bolha fülből. A másik fontos dolog, az értékesítés. Mivel alapvetően vidéki színház vagyunk, akinek a teljes közönségigényt ki kell szolgálni az adott évad repertoárjában, próbálunk minden igényt kielégíteni. Elsődleges célunk az, hogy bérletet adjunk el. A bérletértékesítés azért nagyon fontos számunkra, mert

az adja az alapját az egész működésünknek. És én azt gondolom, hogy jelen pillanatban a bérletárainkkal nagyon, nagyon jó árat képviselünk. Tudom, hogy nagyon sok a nehézség most a világban, tudom, hogy nagyon sok embernek vannak anyagi problémái, nagyon sokan küzdenek, de talán pont ebben az időszakban van a legnagyobb szükségünk arra, hogy egy kicsit kimozduljunk, egy kicsit kikapcsolódjunk, hogy egy picit örüljünk egymásnak, egy kis társasági élet, egy kis közös kacagás, vagy egy közös sírás, ha olyan megható darabról van szó. A másik fontos dolog a jegyértékesítéssel kapcsolatban. Nagyon fontos lenne az emberekben tudatosítani, hogy azok, akik nem akarják, nem tudják felvállalni, azt, hogy ők már előre megmondják, mely bérleti időpontokban szeretnének jönni hozzánk, azok tisztában legyenek vele: bérletcserére bármikor lehetőség van. Tehát, hogyha valakinek egy adott nap nem jó, akkor bejön előtte a bérletével és egy másik napra minden további nélkül át tudjuk cserélni abban az esetben, ha van szabad hely. Ezen kívül szeretnénk azt is tudatosítani az emberekben, hogy jegyvásárlásra is van lehetőség. Úgyhogy a bérletek mellett, ebben az évben különösen fontos feladatunk lesz, hogy az egyes előadásokat úgy promotáljuk, hogy akiknek esetleg nincs bérlete, az is jöjjen el és váltsa meg rá a jegyét, mert fantasztikus előadásban lesz része.

– Több eszközt is felhasználva, mindent megtesztek azért, hogy interakcióba lépjete a közönségekkel. A mai nap folyamán például több játékot is szerveztetek. Akármelyik helyszínen futottam össze veletek a nap folyamán, mindenütt volt valamilyen játéklehetőség, amivel nagyon komoly eredményekhez

juthattak a nézők. Mondanál erről pár szót?

– A gyerekeknek szöveget a délelőttünk, sok játékkal fűszerezve, de nem mindenki tudott eljönni. A kisgyerekek kövte vannak, alvásidő, egyebek. Ezért kitaláltunk egy olyan több lépcsős kvízt, amelynek kapcsán a családok a nap folyamán bármikor indulva végigjártathatták azokat a helyszíneket, amelyek a rejtvényben szerepeltek, a rejtvény megoldásával pedig visszatértek ide, a Liszt Ferenc Központba. Közöttük színházi promóciós termékeket fogunk kisorsolni az este folyamán. Dr. Ragány Misa ügyvezető igazgató úr, amikor ide került a színházhoz, illetve a Pro Kultúrához, akkor nagyon fontos törekvésnek tartotta, hogy megismerje a közönség véleményét, és ezért közösen kidolgoztunk egy közönségkutatás kérdőívet, amelyet ki lehetett tölteni online, illetve print formában is. A printhez azért ragaszkodtunk nagyon, mert nagyon fontos számunkra azoknak a véleménye is, akik nincsenek fenn az online felületeken. Ebben a közönségkutatásban megkérdeztük a véleményüket, hogy mit gondolnak a jelenlegi helyzetről, a jelenlegi színházról, az épületről, mi a fontos számukra, amikor egy darab mellett döntenek, a darabban szereplő színészek vagy a cím vagy a rendező stb. És akik kitöltötték ezt a közönségkutatást, közöttük is ma este történik meg a nyereménysorsolás. Nagyon boldog vagyok, mert a cégek jelentős része mellénk állt. Nem volt olyan cég, a megszólítottak között, aki elutasított volna. Én azt gondolom, hogy nagyon jelentős támogatást kaptunk, több százezer forint értékű nyereményt fogunk ma este kisorsolni.

– A hűség és A szabadság évada után, a következő A közönség évada lesz. Ti már most mindent megtesztek azért, hogy maximálisan kiszolgáljátok őket, a hab a tortán pedig csak ezután következik.

Vámos Gabriella

„Rémes” évadnyitó gála Békéscsabán

Szeptember elején nyitotta meg nagy érdeklődés közepette Seregi Zoltán direktor a Békéscsabai Jókai Színház 2022-2023-as évadát a színház előtti téren. Nyitányként Csonka Dóra és Török-Ujhelyi Tamás duettjét hallgathatta meg a tel-

hás közönség a Drakula-fantázia horrorrockoperából, majd Seregi Zoltán igazgató úr tartotta meg köszöntőjét megemlékezve a nyári vendégjátékokról, és ajánlotta az évad műsorait. Beszédének végén sajnálatos esemény történt: több vámpír(nak

látszó lény) gomolygott elő a színpad mögül, majd magukkal ragadták nemcsak intézményünk igazgatóját, de a műsorokat bemutató táblát is. Szerencsére két műsorvezetőnk, Csomós Lajos és Nánási-Veselényi Orsolya megőrizte hidegvérét, és el tudta újságolni a közönségnek, hogy teátrumunk – szinte egyedüli színházként – növelni tudta a nézőszámot, erre az évadra már több mint 8000 bérletet adtunk el, valamint hogy a közelmúltban a VIDOR Fesztivál legjobb nagyszínpadi előadása címet nyerte el az Énekes madár-előadásunk, Bíró Nóra tervezte díszlete pedig ugyancsak díjazott lett.

Az évad bemutatóit megjelenítő tábla ugyan eltűnt, ám csatlakozott hozzánk Miss Marple (Felkai Eszter), aki segített kinyomozni, milyen előadásokat láthatunk a következő hónapokban. Az Anconai szerelmesek egyik romantikus slágerét, a Volarét hallhattuk az előadás majdani szereplőitől, Luigitól és Lucreziótól (Puskás Dánieltől és Szász Borisztól). De nem sokáig andalította el a nézőket az

olasz dal, mert – dacára annak, hogy szombat volt – megérkezett a posta: néhány (véletlenszerűen kiválasztott) nézőnknek érkezett csomag, színházjegyek és más színházi ajándéktárgyak. Balázi Róbert elmondta a nézőknek, hogy október 14-én tartjuk a Tótték premierét, és ugyan nem ő lesz a postás, de győzni eljöhettek (mivel ő alakítja majd Tomaji plébánost). Ezt követően Fellini Országúton című filmjéből láthattunk kedvcsinálót a majdan esedékes békéscsabai premierhez, majd ismét Török-Ujhelyi Tamás énekelt egy dalt a Drakula-fantáziából, amelyet már a jövő héten megtekinthetnek a premier és a díszbemutató nézői.

Miss Marple ismét nyomot talált: egy helyszínen hagyott divatlapból arra a következtetésre jutott, hogy bizonyára a Lady Oscar című bohózat is bekerült az évad műsorába. Ezt kihasználták a műsorvezetők, és néhány kérdés erejéig a színpadra invitálták az előadás majdani főszereplőjét, Komáromi Anettet, aki 25 éve örvendeztet meg játékaival teátrumunk nézőit.

Anett Csomós Lajos kérdésére két, a Balkán kobrahoz kötődő emléket elevenítette fel, és felhívta a közönség figyelmét a Lady Oscarra.

Ezt követően ismét ribillió támadt, ugyanis néhány hivatalos személynek látszó fiatalember igazoltatta, majd szigorú kérdésekkel zaklatta a nézőket, Csomós Lajos műsorvezető szerint „ezek rosszabbak, mint a vámpírok!” A lelketlen bürokratákról az derült ki, hogy Nyikolaj Vasziljevics Gogol Revizorának szereplője, amely ugyancsak színpadra kerül az évadban – az előadásra, kérjük, hozzák magukkal irataikat!

Mindeközben utolsó szakaszához érkezett Miss Marple nyomozása: azt derítette ki, hogy színpadra állítjuk Agatha Christie Gyilkosság meghirdetve című krimijét, Felkai Eszter főszereplésével.

Közönségünk jól szórakozott rendhagyó emberrablós, vérfagyasztó évadnyitó társulati ülésünkön, a színház előtti téren. Viszontlátásra odabent!

Lenyűgöző látványvilággal és elsöprő hangzással hódít a Drakula

Az új évad első premiere Szűts István zenéjével, Balla István verseivel, Seregi Zoltán ötletéből és Zalán Tibor dramaturgiájával született. A grandiózus mű horrorrockopera – azaz új műfaj születésénél bábáskodik a teátrum. Az előadás alapjául szolgáló darab ősbemutatóját tekinthették meg azok, akik pénteken a Békéscsabai Jókai Színház vendégei voltak.

A nézők már a darab indulása előtt megtapasztalták az atmoszférát, hiszen a beültetés alatt is borzongató zene készítette fel a nézőket az előadás hangulatára, és az erőteljes felütés cseppet sem lett szelídebb a darab többi részében. A szerepek őszinte karakterek: Drakula – bármely hangulatában is látjuk – teljes szívvel cselekszik, akkor is, ha az első éjszaka jogával készül élni, vagy éppen szerelmesen térdet hajt egy nő előtt, vagy démoni segédeknek parancsol. (Török-Ujhelyi Tamás és Kocsis Dénes

kettős szereposztásban alakítja majd a grófot.) A másik ilyen őszinte szereplő a darab rezonőre, a Bolond (Tege Antal), aki viszont mindig helyesen és humánusan cselekszik. Ágnes (Csonka Dóra) a magyarság tisztaságát képviseli. „Parancsra nem lehet énekelni” – mondja, és a néző magában hozzát teszi: se szeretni.) Drakula érezni kezd, amikor Ágneset meglátja; gyón kettős életéről a püspöknek (Lénárt László) és a prefektusnak (Bartus Gyula), akik a magyarság visszaszorítása érdekében sötétebb tervekkel delgelnek, mint maga a gróf, aki az unatkozó ficsúr, az arisztokratikus, emberkerülő férfi byroni alakját ötvözi a horrorrockoperában. Drakula vad és elátkozott gróf, ugyanakkor szenvedő, néha elbizonytalanodó kettős jellem.

Az előadás finomhangolása látványosan a játszó művészekre történt: a bonyolult és sokrétű dallamvilág a

művészek erősségeit, tiszta énekhangját helyezi előtérbe. A darab sötét színekből, erőteljes ritmusokkal dolgozik, a sok jelenetváltás dinamikussá teszi az előadást.

A nemrégiben Magyar Teátrum-díjjal elismert Igaz-Juhász Katalin tervezése, a csodás díszlet minden dicsőreget megérdemel: arany színekben pompázó ortodox székesegyházról bőrtönön keresztül székely házig, Drakula kastélyáig megdöbbentő váltásokkal adja az előadás hátterét, még a második felvonás közepén is meg tudja lepni a nézőket. Vesztergombi Anikó jelmezei azonnal eligazítanak a karaktereket illetően, sőt kísérik azok jellemváltozását, például a menyasszony (Király M. Alexandra) és a véglegény (Puskás Dániel) esetében.

Bízást állíthatjuk: egyedi darabot, a Drakula-irodalom egy újabb, izgalmas részletét és különleges műfajt látott életre kelni az, aki jelen volt a Drakula-fantázia premierén.

Interjú a vámpírokkal — Drakula Békéscsabán —

Különleges szerep egy merész műfajú darab ősbemutatóján - a Drakula-fantázia két címszereplőjét, Kocsis Dénest és Török-Ujhelyi Tamást faggattuk a szerepformálásról és a próbafolyamatról. Mindkét énekeszínésznek ugyanazt az öt kérdést tettük fel – különbözőbb válaszokat nem is kaphattunk volna!

Az ősbemutatón a színészre szabják a szerepet
Török-Ujhelyi Tamás a Drakuláról:

– Sajátos szerep, merész műfajválasztás – volt már bármilyen alakításod, amit a Drakulához tudnál hasonlítani?

– Eddig alapvetően pozitív hősfigurákat játszottam, a koromból, hangkarakteremből adódóan. Mindig ilyen figurákat szerettem volna alakítani, mint Drakula, mondták mások is, hogy illenek hozzám, és közel érzem magamhoz a bonyolultabb sorsú lényeket.

– A Drakula-fantázia műfaja horrorrockopera. Te magad is nézel horvort? Szimpatikus ez a műfaj a számodra?

Kocsis Dénes

– Régebben néztem, aztán egyszer elhatároztam, hogy rákeresek az öt legdurvábbra, ebből kettőt-hármat láttam, azóta a többi nem tud újat mutatni. A hentelöstől a pszichés agyszibbasztásig terjednek a fokozatok. Még nem fényekkel próbálunk, nem tudom megmondani, hogy ez a darab mennyire lesz horror. A színházban is ki tud alakulni borzongató érzés. Remélem, hogy mi is tudjuk hozni.

– Mit szeretsz ebben a – szó szerint – hajmeresztő szerepben?

– Érdekes ívet jár be a szerep, a darab elején a főszereplő egy rideg gróf, gyilkológép, de viszonylag gyorsan kiderül, hogy ezt sokszor átokként éli meg. Kicsit olyan, mint Dr. Jekyll és Mr. Hyde. Néha élvezi ezt a helyzetet, máskor teherként éli meg. Gyors váltásokat, kusza íveket jár be. Hála Istennek, van mit bejánni, van mit játszani.

– Hogyan dolgoztad ki a címszereplő karakterét?

– Első számú dolog: elolvastuk az olvasópróbán az anyagot. Engem mindig is érdekelt a vámpír, vérszívó figurá-

ja, a folklórban sok helyen megjelenik a karakter. A Coppola-féle Drakula-filmet megnéztem. A Bram Stoker-történetben rengeteg alakban jelenik meg a főhős, a mi darabunk ettől elszakad. A figura alapvetően embergyűlölő, emberkerülő, én ugyan nem vagyok az, de introvertáltként azért át tudom érezni, hogyan éri magát, amikor be-megy az emberek közé. A fejlődésében nagyon fontos pont a szerelem megjelenése. Van egy gondolatom nekem is, milyen ez a figura, és Seregi Zoltán direktor úrnak is, ezeket közlötjük. Aprólékos munka. Megvizsgáljuk, hogyan változik, milyen behatások érik. Grófként tud viselkedni, betartja az etikettet, aztán amikor vámpír, sokkal állatiasabban viselkedik.

– Hogy érzed magad Békéscsabán?

– Nagyon jól érzem magam, mert pezsgő élet van a színházban, sok a fiatal. A tavaszi próbafolyamat alatt sok előadást meg is néztem. A társulat nekem nem teljesen új, hiszen sokakat ismertem, ez segített, de a többiek is jó fejek. A színházzal szemben lakom, egy perc alatt benn vagyok a munkahelyemen. Másodjára veszek részt ősbemutatón főszereplőként, más menete van, mint egy sokszor látott rendezett darabnak. A próbafolyamat során alakul az előadás, a darabot először játszó szereposztásra szabják. Például a Nyomorultak londoni bemutatóján az eredeti tervekhez képest teljesen más hangú kvalitásra íródott át Jean Valjean szerepe, az azt megformáló színész adottságai okán, és azóta is az az elvárt. Egy ősbemutatón elő kell venni az embernek a kreativitását, gondolkodását. Ha az adott színész hangjához más hangnem passzolna, akkor még lehet vál-

toztatni. Emellett az ember kívülről máshogyan látja a dolgokat. Ketten vagyunk erre a szerepre Kocsis Dénessel, így kívülről is megfigyelhető, hogyan működik egy adott szituáció.

Szeretem, aki beszél az érzéseiről
Kocsis Dénes a Drakuláról

– Sajátos szerep, merész műfajválasztás – volt már bármilyen alakításod, amit a Drakulához tudnál hasonlítani?

– Tényleg különleges: olyan mitikus lényről beszél, aki valahol belül mindenkit érdekel. Nagyon vonzanak a Drakuláról szóló filmek is. Főleg hősszerű szerepeket alakítottam eddig, de volt hasonló: az Elizabethben a Halál szerepét játszom, aki kvázi az életéről és a haláláról dönt. Drakula szintén eldöntheti, ki hal meg, ki él vámpírként – már nem dobogó szívvel – tovább.

– A Drakula-fantázia műfaja horrorrockopera. Te magad is nézel horvort? Szimpatikus ez a műfaj a számodra?

– Világéletemben félttem a horrorfilmeketől, összesen egyet-kettőt ha láttam. Nekem nagy energiavesztéssel járna, emiatt nem is nézek horrorfilmeket. A Drakula-filmeket inkább fantasyknek, thrillernek tekintem, és az még belefér.

– Mit szeretsz ebben a – szó szerint – hajmeresztő szerepben?

– Szeretek foglalkozni a saját érzéseimmel, figyelem az érzelmi állapotomat. Ez a történet egy olyan emberről szól, aki élt valamiben, és aztán ez az élet felborult. Elkezd megváltozni, furcsa érzései lesznek, ezeket követi. Szeretem, aki beszél az érzéseiről. Meg akarja fejteni őket. Elindul egy úton, amin sok derül ki magáról. Az útkeresés, az érzelmek felvállalása tetszik, nagyon fontos.

– Hogyan dolgoztad ki a címszereplő karakterét?

– Még tart a próbafolyamat, erőteljes másfél hét van hátra. Nem vagyok türelmetlen, várom a premiert. Nem úgy jöttem a próbafolyamatra, hogy megvolt a karakter. Szeretek csapatban dolgozni, együtt formáljuk az alakítást, érveket ütköztetünk Török-Ujhelyi Tamással, Seregi Zoltán rendezővel, ötleteket adunk egymásnak.

– Hogy érzed magad Békéscsabán?

– Nagyon jól. Egyrészt picit hazajövök, mert az én feleségem ide kötődik, Gyulán született, Békéscsabára járt iskolába, Békésen él a családja. Fontos lett az életemben ez a hely. Seregi Zoltánnal pedig nagyon rég szeretnénk együtt dolgozni, és ez végre megvalósulhatott. Élvezem. Nyugalom, szeretet van a színházban a kollégák között, jól tudunk csapatban dolgozni.

Szilágyiné Szabó Ágnes

Gyászúton

Vidám sirató két hölgyre, egy zongorára

A kortárs francia szerző, Pierre Notte, magyar színházakban is nagy sikerrel játszott darabja egy családtörténet bizarr feltárása, fekete humorral bőven átszőve. A darab során az idős édesanyjukat elvesztő Annette-et és Bernadette-et kísérik végig gyászútjukon a haláltól a születés irányába. Keserű zenés utazás a megértés, az elfogadás ösvényein, visszafelé.

A torokszorongató téma ellenére, felszabadító lehet a nevetés

próbáljuk játékunkkal megerősíteni, és nem a traumára, hanem az elfogadásra helyezni a hangsúlyt.”

A darab harmadik szereplője Dargó Gergely, aki zongorajátékával kíséri a testvérek történetét. Szabó K. István szerint ebben a dramaturgiában a zenének, a daloknak feszültségoldó szerepük van, a szétszóródott emlékezet kottáiként segítenek a rekonstrukcióban, de érzékeny hidak is látszólag összeegyeztethetetlen álláspontok között.

A Gyászúton egy kaland, egy utazás

Majzik Edit szerint a Gyászúton valóban vidám sirató, „valóban egy kaland, egy utazás. Az ember a legnagyobb tragédiák közben tud esztelenkedni, a legtragikusabb helyzetek ellenpontja végtelenül komikus tud lenni. Egyrészt a viszonyaink bonyolultsága és azok megoldása – vagy megoldási kísérlete – igazán kimeríthetetlen tragikus és komikus helyzetekből. Az egészen az a lényeg, hogy ők ketten együtt valaminek a végére szeretnének járni, valamit megszeretnének érteni, ami által eljutnak a megbocsátáshoz és elfogadáshoz. Most azt látom, hogy efelé megy az előadás.”

Oláh Zsuzsa a testvérek különbözőségét emeli ki: „az egyiket ez a helyzet felszabadítja, a másik telet van szorongással, és nem tud mit kezdeni ezzel a helyzettel. És persze felszakadnak a két testvér között azok az elfojtott indulatok, amik ilyenkor jönnek ki. Egy kicsit ahhoz tudnám hasonlítani, mintha felültetnénk őket egy hullámvasútra. Hol fent, hol lent. Talán szerencsés is, hogy annyira nincs lefektetve a történet. Alapilleg vannak lerakva, de megvan az a nagy szabadságunk, úgy a rendezőnek, mint nekünk, hogy kitöltjük, életszerűvé tesszük, humorral, érzékeny szituációkkal megtöltjük ezeket a jeleneteket.”

Életre szóló döntések

Ők tudják, mi a szerelem a Nemzeti Színházban

Létezhet-e örök szerelem? Érdekes-e feláldoznunk a biztonságos életet egy mindent elsöprő érzelmért? És mit bánunk meg utólag, érett fejjel? Ilyen és ehhez hasonló kérdéseket feszeget Hubay Miklós nagyszerű darabja, amelyet a szerző egyszerre nevez burleszknak és tragédiának. Az igazi jutalomjátékkal kecsegtető előadást Udvaros Dorottya és Blaskó Péter szereplésével láthatják a nézők mostantól a Nemzeti Színházban, a premier szeptember 22-én volt a téatrumban.

„Hubay darabja igazi jutalomjáték a színészeknek” – mondja Rátóti Zoltán, az előadás rendezője. „Mégmosolyogjuk, hogy a nagy zeneszerző közel fél évszázad után meri csak megkérni gyermekkori szerelme kezét. Ez egyszerre tragikus és megható.” A rendező szerint mindenképpen érdemes elővenni ezt a darabot, amikor egy társulatban olyan nagyszerű színészek vannak, mint Udvaros Dorottya és Blaskó Péter. „Mindkettőjükkel nagyon régóta ismerjük egymást, az évek, sőt évtizedek során nagyon szép, komoly munkáink voltak. Értjük egymást.” – tette hozzá Rátóti Zoltán.

Udvaros Dorottya és Blaskó Péter számtalanszor lépett már együtt színpadra, így partnerként most is kiválóan működnek együtt. Az előadás előtt elmesélték, hogy már 16 közös bemutatójuk volt, és sokszor alakítottak házaspárt. „Az mindenképpen megtisztelő, hogy Tolnay Klári után én is megkaptam Estella szerepét.” – mondta Udvaros Dorottya az előadás kapcsán. A színésznő nem látta az emblemikus tévéváltozatot, de nem zavarja a nagy előd, ahogy Blaskó Pétert sem: „Még véletlenül sem szeretném, ha egy színpadi szituációban bármit is hasonlóképpen próbálnék

megoldani, mint Sinkovits Imre. Nekem magamban kell megkeresnem, magamból felépítenem a szerepet. Egyébként Sinkovits Imre nagy példaképem volt, ritka, akiben együtt van jelen a tragikus és komikus színész.” – mondta a szerepről és elődjéről a színész, aki azt is hozzátette, Berlioz szerepében nagyon sajnálja, hogy az életéből kimaradt a zenetanulás.

A darab megírásának kalandos története van. Ádám Ottó rendező kérte meg 1959-ben a szerzőt, hogy ajánljon neki egy könnyed, de irodalmi szempontból igényes francia egyfelvonásost, amelyben Tolnay Klári szerepelhet. Az író meglepőleg a színésznőt, hogy milyen szerepet szeretne, mire ő azt mondta: „Szeretném egyszer eljátszani a mamámat. Elnézem, milyen szép, ahogy öregszik.” Hubaynak nem sikerült megfelelő francia egyfelvonásost találnia, és lassan kezdeni kellett volna a próbákat, így Ádám Ottónak bevallotta, nincs ilyen darab, de ő szívesen megírná a francia zeneszerző, karmester önéletrajzában olvasott történetet, aki „élete alkonyán, egy kamaszkori szerelem emlékéitől hajtva, meg akart szöketni egy gyanútlan dédmamát”. A rendezőnek tetszett az ötlet, és így született meg az Ők tudják, mi a

szerelem című egyfelvonásos burleszk és tragédia. Az ősbemutatót 1959. december 6-án tartották, Tolnay Klári partnere Sinkovits Imre volt. A két színész még közel négy évtizedig, Tolnay Klári halála előtti utolsó estéig játszotta ezt a darabot.

A darab szerzője talán az utolsó „par excellence” drámaíró volt. Hubay Miklós Nagyváradon született 1918-ban, és Budapestet hunyt el 2011-ben. A Kossuth- és József Attila-díjas drámaíró nevéhez olyan darabok fűződnek, mint a Tűzet viszek, a Búcsú a csodáktól, az Ők tudják, mi a szerelem, a Hova lett a

Rózsa és a Vas Istvánnal, valamint Ránki Györggyel közösen készített első magyar musical, Az egy szerelem három éjszakája. Évekig élt, tanult, majd dolgozott Genfben. Hazatérése után az '50-es években tanított Színházművészeti Főiskolán, és volt a Nemzeti Színház dramaturgja – mindkét állásából egy napon bocsátották el azért, mert '56-ban a Szabad Magyar Rádió irodalmi adását vezette. Kezdeményezésére ünnepezzük 1984 óta a Magyar dráma napját minden évben szeptember 21-én Az ember tragédiája 1883-as ősbemutatójának tiszteletére.

Vannak vidékek legbelül

Egy csipetnyi Erdély Benedekffy Katalinnal

- Amikor az énekművész könyvbe rejti lelkét

Tarkó tündéresszony, Csicsér, a vi-téz, Zaina, a várvédő szépség. Kik ők, mi köti össze őket? Székelyföld meséi, mondái, balladái, legendái, hagyományai és Benedekffy Katalin hite, lelke, szenvedélyes ragaszkodása szülőföldjéhez. A világot bejárt énekművész, operaénekes, színész Egy csipetnyi Erdély címmel készített valóban hiánypótló könyvet, amiből kiderül: erről a tájról csak indulni lehet, mert vannak vidékek legbelül.

Benedekffy Katalin egy tűzről pattant székely lány Nagyalambfalváról. Nagy utat járt be, színes egyéniség, sokoldalú művész, aki több műfajban képes elvarázsolni a közönséget. Játsszik a Budapesti Operettszínházban, a Kolozsvári Operában, nemrég a fertőrákosi barlangszínházban volt a művészeti vezetője, szerkesztője, szereplője az ott készült német-és magyar nyelvű kirobbanó sikerű Lehar-gálának. Nehéz őt korlátok és keretek közé szorítani, hiszen népdal-és nótaénekes, operaénekes, operett-díva, ám szívéhez az áll legközelebb, ha templomokban, hangversenytermekben énekelhet szakrális műveket. Tavaly könyvírásra szánta el magát.

Bölcsészkarai diplomamunkájának témája Erdély hagyomány-, mese-, ballada- és mondavilága volt még 2005-ben. Majd ugyanekkor Erdélyről szóló saját dokumentumfilmet készített Huncutazás címmel. A filmet többször vetítette a Duna Televízió és a PAX TV. A világjáró, az elmaradt koncertek, turnék arra sarkallták, hogy a sok kutatási anyagot, gyűjtést, fotókat, leforgatott történeteket, melyekből ezek a munkái készültek, összegezze. Ebből

született a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával az Egy csipetnyi Erdély című könyve. A kiadvány alcíme: Legendák-mesék-izek világa.

S milyen ez a könyv? Olyan gazdag érzelmi világú, színes tartalmú, amilyen Benedekffy Katalin egész lelke. Ez a könyv az ő bölcsője, hite, kapaszkodása a gyökereihez. Időutazása, varázslata számunkra. Olyan, mint a székely mondákban a jó tün-

dér, pálcájának suhintásával elkalauzolja az olvasót egy olyan világba, amelyről Tamási Áron, Benedek Elek, Orbán Balázs, s a szerző nagybátyja, Kányádi Sándor sokat mesélt már műveikben, verseikben. Az Egy csipetnyi Erdély könyv különlegessége viszont nemcsak ebben rejlik. Páratlanul gazdag irodalmi, képzőművészeti, néprajzi, folklorosztikus, gasztronómiai kincseket rejt. Ezek

valóban egyediek. Elég ha csak arra gondolunk, Benedekffy Katalin maga gyűjtött több anyagot a munkáihoz. A tájegységekben élő idős emberek mesélték el neki a szöttek titkát, a mondókák, népdalok keletkezését, úgy, ahogy rájuk szállt apáról-fiúra, anyáról leányra.

Ilyen jellegű összegző, sokrétű munka talán nem is készült még ebben a formában Erdélyről. Táj-

egységre bontva (Udvarhelyszék, Csíkszék, Háromszék, Marosszék, Középerdély) repíti az olvasót a mesék, mondák, mondókák, balladák, versek, népszokások, hiedelemvilágok, népi játékok, helyi különleges ételreceptek horizontjába, amikor kirajzolódik az a föld, amelyről nem lehet eleget írni, beszélni, álmodni. Csak érezni. "Az ember a szíve mélyén örökké oda való, ahol született." - ezt mondta Tamási Áron, s erről szól Benedekffy Katalin könyve is. A Fogarasi havasokban, a Madarasi-Hargitán, Csíksomlyón, Nagyalambfalván szőtt álmokról. Amikor a szerző az álmok mögé nézve elrepíti az olvasót oda, ahol átélhetjük vele ezeknek az álmoknak a titkát. Hiszen mindenütt ott van velünk Egy csipetnyi Erdély. Elég csak elmondani egy mondókát, egy mesét, verset, elég énekelni egy népdalt, elég hímezni egy terítőt, elég, ha a tűzhelyen ott fő a Háromszéki csürdögölő - amely nem tánc - hanem egy étel sertéshúsból savanyú káposzta levélbe csomagolva.

A könyv élményszerű tartalmi erényei mellett kiemelkedik a páratlanul gazdag képanyag. Ezek a fotók önmagukban is élnek, színes albumként, ámulatba ejtő kaleidószköpként utazhatunk Erdély megfejthetetlen világába a megállított pillanatokban. Arcokon, tájakon keresztül erdők, mezők, falvak, lelkek mélyére. A kiadvány részeként megjelenő 70 perces CD melléklet pedig a tájegységek zenei világát mutatja be.

Az Egy csipetnyi Erdély könyv Benedekffy Katalin szíve, vallomása, hitvallása a szülőföldről. Székelyföldről, amikor az ember csak azt tudja mondani arra kérdésre, hol született: "vannak vidékek legbelül."

Tiszta forrásból

Benedekffy Katalin 2021-ben elnyerte a Magyar Művészeti Akadémia hároméves ösztöndíját. Három év alatt, három különböző szinten szeretné beavatni az itthoni és erdélyi gyermekeket a klasszikus zene világába. Programjának címe: Tiszta forrásból.

Junior Prima Díjjal jutalmazták Koltai-Nagy Balázst

Szeptember 20-án négy fiatal művész, köztük a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház színésze, Koltai-Nagy Balázs is átvehette a neki ítélte Junior Prima Díjat színház-, film- és táncművészet kategóriában.

Az elismeréseket a fiatal művészeknek ünnepélyes keretek között Budapesten adta át egy hattagú zsűri, amelynek tagjai Balogh Gabriella, a Prima Primissima Alapítvány kuratóriumának tagja, Káel Csaba rendező, a Múpa vezérigazgatója, Máté Gábor színész-rendező, a Katona József Színház igazgatója, Oberfrank Pál színész-rendező, a Veszprémi Petőfi Színház igazgatója, Orlai Tibor színházi producer és Rudolf Péter színész-rendező, a Vígyszínház igazgatója.

A Prima Primissima megálmodói 2007-ben döntöttek úgy, hogy önálló díjat alapítanak a fiatal, harminc év alatti tehetségek számára, akik korosztályukon belül a „jók között is a legjobbak”. A szakmai zsűri ezúttal mintegy ötven 30 évnél fiatalabb művész közül választotta ki az idej nyerteseket, akiket pályájuk meghatározó, felívelő szakaszában igyekeznek segíteni a díjjal. Az idej díjazottak Barta Ágnes, Benedek Dániel, Hartai Petra és Koltai-Nagy Balázs színészek. Az ötödik díjazott nem vette át a kitüntetést.

Koltai-Nagy Balázs számára a Kecskeméti Nemzeti Színház falai között töltött elmúlt évad rendkívül meghatározó volt, egytől egyig minden szerepben megmutathatta tehetségét. Az Elisabeth musicalben a

Halált, a Cirkuszhercegnő operettben Mister X-et, a Terror című tárgyalótermi drámában Lars Koch vádlottát, a Rómeó és Júlia színműben kettőzve Rómeót, valamint Tybaltot, az Újvilág Passióban pedig Krisztust alakította. Az évad végén a teátrumon belül is díjjal jutalmazták, a közönség őt választotta az évad Legjobb színészenek.

A Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház nevében tiszta szívből gratulálunk Koltai-Nagy Balázsnak, valamint a 2021/22-es és 2022/23-as évadban teátrumunkban vendég szereplő Hartai Petrának.

Fotó: Koltai-Nagy Balázs, mint Halál az Elisabeth c. musicalben
Fotós: Kaszner Nikolett

Szóllósi Krisztina: Mindig öröm, ha elismerik a befektetett munkát

Négy év után újra a Legjobb női táncművésznak választotta a közönség Szóllósi Krisztinát a 2021/22-es évad végén. A tavaly több projektben is társ-koreográfusként közreműködő táncművésszel beszélgetünk.

– *Kilenc év alatt kétszer is elnyerted az évad Legjobb női táncművésze díját. Ezúttal számítótál rá?*

– Egyáltalán nem. Úgy érzem, hogy mivel már egyszer elismerte ilyesformán a teljesítményemet a közönség, újra nem fogok díjat nyerni. Nagyon meglepődtem, de ennek tükrében ez talán még nagyobb öröm és elismerés, mint az előző. Művészként valahol mindannyian vágyunk rá, hogy a közönség visszacsatolást küldjön számunkra. Mindig öröm, ha elismerik a befektetett munkát.

– *Mi lehet az oka, hogy újra felfigyelt rád a közönség?*

– Nagyon szerettem a Bánk bánban Gertrúdot táncolni, rendkívül erős karakter az övé. Ebben az előadásban született meg a kedvenc duettem, amelyet Földesi Milánnal táncoltam és nagyon közel állt a szívemhez. Imádtam és ezt szerintem látta a közönség. Továbbá biztosan sokat számít, hogy két előadásban is közreműködtem társ-koreográfusként; ez adott a munkámhoz egy kis pluszt az egyébként is kiváló szerepek mellé. Boldog vagyok, amiért ennek az évnak köszönhetően társ-koreográfusként is bekerültem a köztudatba.

– *A Kecskeméti City Balett nál van. Mi vár rád a jubileumi évadodban?*

– Valóban itt vagyok az eleje óta, ez lesz a tizedik évem, ami hihetetlenül hangzik. Eddig minden év tartogatott számomra valamilyen kiugró, nagyobb feladatot. Ahogy eddig, úgy előreláthatólag a jubileumi évemben is remek lehetőségeket kapok majd Dórától.

– *Mesélj az elmúlt kilenc évről!*

– Én úgy látom, hogy már az eleje óta, folyamatosan növekszünk. Nem igazán emlékszem olyan évadra, amikor stagnálást tapasztaltam volna, évről évre lépünk előbbre. Számomra az elmúlt kilenc év a teljes szakmai fejlődést jelenti. Amit itt kaptam, attól lettem az, aki vagyok. Minden évadban olyan feladatokat kapok, amelyek lehetőséget adnak arra, hogy újra és újra túlszárnyaljam magam. Azért vagyok itt kilenc éve, és azért kezdem meg itt hamarosan a tizedik évemet, mert máshol nem tudnám elképzelni az ilyesfajta fejlődést. Sehhol nem kaptam volna meg azt a fejlődési lehetőséget emberileg és művészeileg, amelyet Dóra biztosított nekem.

– *Ez idő alatt a Kecskeméti City Balett a nemzetközi köztudatba is bekerült, erről az elmúlt évadban újra megbizonyosodhattok.*

– Immáron kilencedik éve hirdetünk meg próbatáncot, és valóban elképesztő, milyen csodálatos táncosok érkeznek hozzánk évről évre. Nem volt ez másképp ezúttal sem. Számtalan professzionális táncművészt fogadtunk, akik nemzetközi szinten elismertek és nem egy műhelyből, vagy iskolából érkeztek hozzánk. Ez egy hihetetlenül jó visszacsatolás a számunkra, hiszen így biztosan tudjuk, a szakmában elismert név a Kecskeméti City Balett.

– *A 2021/22-es évad a Kecskeméti Nemzeti Színház minden tagozatára nagy terhet és feladatokat*

mért. A balett-tagozat túlszárnyalta önmagát?

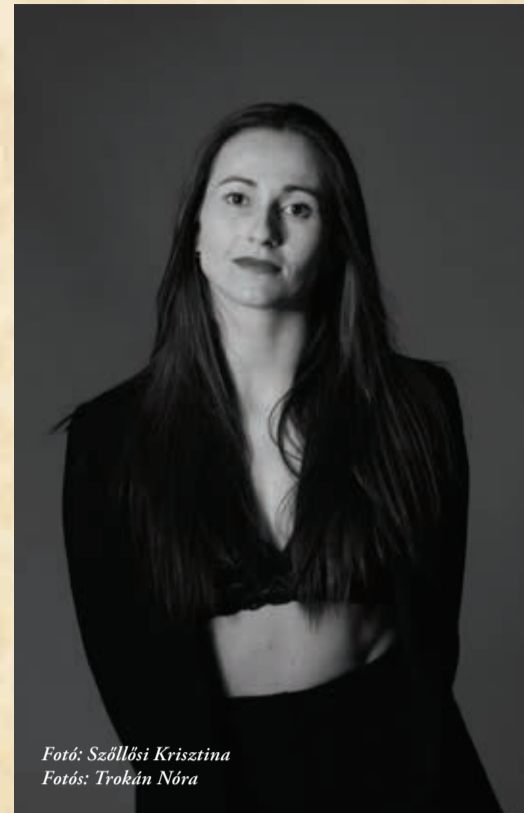
– Eddig minden évad után azt éreztem, hogy ennél többet már nem tudnék dolgozni, próbálni, gyakorolni. Aztán jött a 125. évad, ami minden eddigit túlszárnyalt! Száznegyven előadás, különböző műfajok: operett, musical, zenés színmű, két táncszínházi bemutató, megjelenés külső helyszíneken, a fővárosban és külföldön, valamint különféle együttműködések. Ezúttal tényleg úgy érzem, hogy ez volt a legdurvább évadom és évadunk.

– *Ott tartasz most a karrieredben, ahol szeretnél?*

– Úgy érzem, szakmailag most vagyok a csúcson. Egy táncművésznél viszonylag rövid a szakmai pályája aktív táncosként, épp ezért közel a harminchoz úgy érzem, nem lehetek csalódott, hiszen bőven van mit felmutatnom. Nagyszerű szerepeket táncolhattam el eddig és most már azt is kijelenthetem, hogy kellő rutinnal és tapasztalattal rendelkezem. Néhány évvel ezelőtt bizonyos karaktereknél még úgy éreztem, nem tudom lelkiileg teljesen átadni, amit szeretnék, hiába gyakoroltam rengeteget a tánctechnikai részét. Ahhoz kellett ez a kilenc év, hogy mára ezeket a szerepeket a tapasztalataimból, az életemből merítkezve tudjam megformálni.

– *Egy táncművész éppúgy, mint az ember, szakmailag évről évre érettebbé válik. Fogalmazhatunk úgy, hogy mostanra „nőttél fel” igazán a nagy szerepekhez?*

– Abszolút! Úgy érzem, most már bármilyen szerep jön velem szembe, hideg fejlel tudok hozzányúlani, nem a fiatal csapongó énemmel. Táncművészként most tartok ott, hogy a testem fizikailag is bírja a terhelést, valamint fejben is úgy tudom összerakni a

Fotó: Szóllósi Krisztina
Fotós: Trokán Nóra

szerepeket, ahogyan szeretném. Arra gondolni sem mertem soha, hogy 29 évesen nem csupán a tánc, hanem a koreografálás lehetősége is adott lesz számomra. Ha mindezt számításba veszem, úgy gondolom, mindent elértem, amit eddigre szerettem volna. Szeretnék a későbbiekben ezen az úton továbbhaladni: amikor táncosként már nem tudok brillírozni, szívesen folytatnám koreografusként.

– *A nyáron azért jutott időd a pihenésre?*

– Mondjuk ki, munkamániás vagyok, így ha van is némi szabadidőm, inkább az aktív pihenést választom. Sosem töltöttem fel igazán, amikor nem csináltam semmit, csak teltek a napjaim. Ehelyett inkább tanítok, kurzusokat tartok, és szerencsére idén is bőven akadtak előadások a nyáron. Ettől függetlenül próbáltam időt szakítani a tényleges pihenésre, viszont engem már az is feltölt, ha a színházon kívül, más közösségben, más helyszínen dolgozhatok. Úgy érzem, az új dolgok és impulzusok, amelyek igazán pihentetőek a számomra. Ezekkel próbáltam feltölteni magam a nyáron.

Morva Daniella

A 2021/22-es évad Legjobb női táncművésze: Szóllósi Krisztina
Fotós: ifj. Hány Péter

Romantikus eljegyzés a Kecskeméti Nemzeti Színház színpadán

Kriszti és Miklós története nem a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház falai között kezdődött, azonban szerelmük egy fontos fejezetének adhatott helyszínt nemrégiben a teátrum.

A Seramóra Sétairoda Kérhetek egy randevút? – Séta a lila ködben című sétája rendkívül népszerű program a kecskeméti körében, személyre szabottan pedig még különlegesebbé teheti egy baráti kör, szerelmespár vagy csoport napjait. A séramóra-társaság egy náluk jelentkező vőlegény, Miklós ötlete alapján szabta személyre programját, aki a baráti körrel együtt megszervezte a séta záró akkordjaként, a nagy pillanat helyszínéül a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színházat választotta.

A romantika ezúttal nem fikatív történetként, hanem valóságként

elvéledett meg a nagyszínpadon, amikor Miklós élete szerelme elé térdelt a nagy kérdéssel. Kriszti válasza igen volt!

A séramórások életük "legmeghatóbb" sétájaként hívtakoztak rá, a Kecskeméti Nemzeti Színház pedig örömmel teljesítette a kérését. A teátrum arra biztatja az urakat, illetve a párokat, hogy bátran válasszák ezt a különleges helyszínt eljegyzésre, illetve jegyesfotózásra. A teátrum minden álmot szívesen vált valóra! Ez ügyben érdeklődni az alábbi e-mail-címen lehet: marketing@kecskemetinemzeti.hu

A Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház társulata ezúton is hosszú és boldog együtt töltött éveket kíván Krisztinának és Miklós-nak!

Morva Daniella
Fotós: Gyenes Kata

Külváros: ha a lelkiismeret megszólal

Martin Huba újra Komáromban rendez

Manapság a lelkiismeretet diétáztatjuk. A lelkiismeret-furdalással pedig szűken bánik a társadalom. Ez a mű etikai kérdéseket tesz fel, olyan akár egy görög sorstragédia - mondta Martin Huba rendező, aki a Komáromi Jókai Színházban állítja színpadra František Langer Külváros című drámáját. A bemutató október 28-án lesz a teátrumban.

Különleges, ritkán játszott művet tűz műsorra a komáromi színház októberben az Esztergomi Várszínházzal koprodukcióban. A cseh František Langer - aki katonarvosként volt dramaturg, forgatókönyvíró, esszéíró, irodalomkritikus és újságíró - 1925-ben született drámáját állítja színpadra Martin Huba rendező, aki immár tizedik alkalommal dolgozik együtt a társulattal.

A Külváros története szerint a lecsúszott Franzi véletlenül megöl valakit; büntetésre vágyik, de csak úgy éri el, hogy megöli a barátját, Annát. Martin Huba az olvasópró-

bán elmondta: az etikai kérdések mellett ennek a darabnak is a fő mozgatója az igazságkeresés, amikor a lelkiismeret megszólal, illetve meg kell, hogy szólaljon. A rendező hozzátette, a mű azt taglalja, hogy amíg valaki büntetést követ el, s nem nyeri el a büntetését, addig a világban, társadalomban is ártatlan marad. Az pedig etikai kérdés, hogy a tolvaj,

akkor is tolvaj marad, ha nem bukik le. A büntetés és büntetés kettősségének harca azonban benne zajlik. A nyugodt alvás kérdése viszont ilyenkor sem olyan egyszerű. Az etikai kérdéseket mindenkinek magának kell feltenni. Franzi szükségét érzi, hogy megtisztuljon a bűntől, a bűnössége miatt büntetést akar. Ez a történet utalhat egy kicsit Raszkol-

nyikovra, lehetne a Bűn és bűnhődés folytatása, mása, de Molnár Ferenc Liliomjának a sorsa is felfedezhető benne. A Külváros, mint cím nem csak egy helyszínre utal, hanem arra is, a szereplők társadalmon kívül léteznek. Az előadásban, annak üzenetének a kifejezésében fontos, jelentős szerepe lesz a kórusnak, amely a görög sorstragédiákat idézve vesz részt a darabban, annak végkifejletének ábrázolásában. Martin Huba ezt a művet már megrendezte korábban a prágai Vynohrad Színházban, akkor hatvan alkalommal játszották nagy sikerrel a produkciót.

Bíró Moky Attila formálja meg. Az Építész Olasz István, Özvegye Holocsy Katalin lesz. Holocsy Krisztina Komornaként, Bernáth Tamás Járóként szerepel. A Bár Igazgatója a Jászai Mari-díjas Fabó Tibor, Felügyelőként a Jászai Mari-díjas Horányi László látható. Fiatalemberként Szbellai Dániel, a Cipészként Nagy László szerepel a darabban. A Kórus tagjai Hostomský Fanni, Csenky Nikolett, Schlár Gréti, Jancsik Dóra. A harmonikás Berecz Péter.

A darab a tervek szerint a következő szezonban az Esztergomi Várszínházban is látható.

Jelentős előadások rendezője

Martin Huba a szlovák színházi élet egyik ikonikus alakja, jelentős előadások sorozatát rendezte a Komáromi Jókai Színházban: Az imposztor (2003), Karamazov testvérek (2007), Három nővér (2009), Cseresznyés kert (2011), III. Richárd (2013), Álszentek összeesküvése (2015), Rómeó és Júlia (2017), A félkegyelmű (2018). A Glembay ház (2019).

Az örökség a miénk

Megrendítő, katarzist adó előadás készült Komáromban

Ez Az örökség a miénk. Színházi katarzisként, megrendítő előadásként, amikor szembe jön a valóság és egy társulat művészi ereje. A Komáromi Jókai Színház Schwechtje Mihály húsba-és lélekbe vágó darabjával nyitotta az ünnepi, 70. évadát. Erős és emlékezetes kezdést adott az előadás színészek, nézőnek egyaránt.

Schwechtje Mihály Az örökség című drámáját a Komáromi Jókai Színház Benkő Géza Stúdiószínpadán mutatták be Rédlí Károly rendezésében egy éve Lakatos Róbert zenéjével. A darab most a nagyszínpadra került némi átalakítással, felújítással, s ott is megél. Sőt, úgy él, hogy székhöz szögez.

Schwechtje Mihály filmrendező színpadi műve 2020-ban a legjobb

magyar dráma díját nyerte el. A történet egy gyermekorvosról szól, aki Németországból hazatérve édesanyja hagyatéki ügyét rendezve szembesül azzal, mi történik a mélyszegénységben élő cigányok gyermekeivel a telepen, amit mindenki csak Koreának hív. Az eltűnt gyerekek sorsa mögött olyan társadalmi problémákat boncolgat a mű, amelyek alól ma sem lehet kitérni. Ez az előadás sem akar. Bátran, nyersen beszél, léletszerű, pergős, modern dialógusokkal, pattanásig kijátszott helyzetekkel, erős dramaturgiával dönti a hallgatást tabu, s a néző így a látottakkal, hallottakkal együtt kell, hogy döntsön. Nem hallgathat. Itt nincs egyrészt, másrészt politológusokat idéző magyarázat, és kibúvó, a közönségnek oda kell állni valaki, valakik, vagy valami mellé. Legyen szó szereplőről, értékrendről, bűnről, bűnhődésről, kirekesztésről, felelősvállalásról, érdektelenségről, törvényekről, vagy törvénytelenységről. Rédlí Károly rendezése nem hagy kibúvót sem-

miben. Talán a legnagyobb erénye az előadásnak ez, hogy meri beszélni az amúgy is beszédes darabot. Remek színházi nyelvvél, jó formaérzékkel, gondolatisággal.

A komáromi előadás másik erőssége a színészek magas szintű, s bátran írható, parádés teljesítménye. A társulat amúgy is remek művészi erőkből áll, s most még képesek voltak erre is rátenni egy lapáttal. A főbb szerepekben: Olasz István, Béhr Márton, Szvrcsek Anita, Cs. Tóth Erzsébet, Fabó Tibor, Holocsy Krisztina, Szabó Viktor, Hostomský Fanni, Matusek Attila olyan mélységig jutott el a szerepfarmálásban,

karaktereik lélekútjának ábrázolásában, hogy a néző nem színházat, színpadot, színészt láthatott, hanem az életet szemtől-szembe, amikor az átélés tökéletes, a hatás pedig megrendítő, gyomorba vágó. A katarzist pedig jön.

A Komáromi Jókai Színház júniusban ezzel a produkcióval szerepelt a Magyar Színházak 34. Kisvárdai Fesztiválján, ahol Szvrcsek Anitát az előadásban nyújtott hiteles drámai alakításáért díjazták. A komáromi Örökség ezzel a díjjal vált teljessé. Így lett egy színházi értékrend és út emlékezetes mérföldkövet jelentő előadása.

Egyetemisták napja a Nemzeti Színházban

Őszintén, kíváncsian

Mintegy hetven egyetemista kapott betekintést a Nemzeti Színházban folyó munkába október 12-én. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem hallgatói bejárták az épületet, részt vehettek a grúz rendező, Avtandil Varszimasvili részvételével zajló Kaukázusi krétakör próbáján, beszélgethettek Vidnyánszky Attilával, a teátrum vezérigazgatójával, valamint drámapedagógiai műhelyprogramot is szerveztek számukra. A tapasztalatok azt mutatják, kíváncsiak lettek a Nemzeti Színház előadásaira.

A programot dr. Kaposi József, az egyetem Vitéz János Tanárképző Központ Tanárképző Tanszékének docense kezdeményezte, aki elkötelezett híve a drámapedagógiának immár évtizedek óta. A részt vevő hallgatók is főként olyanok közül kerültek ki, akik foglalkoznak drámapedagógiával, vagy színháztudománnyal – mondta el Pintér Szilvia,

a színház ifjúsági referense. A csaknem egész napos programon a fiatalok először megnézték a Kaukázusi krétakör próbáját. Ezt megelőzően, ráhangolódásképpen Kozma András dramaturgot és a grúz rendezőt, Avtandil Varszimasvilit hallhatták a készülő előadásról, az alkotók beszéltek a koncepcióról, arról, hogy egy egyáltalán nem szokványos, újszerű

produkciónak formálódik Brecht darabjából. Ezután a sajtó munkatársaival együtt végignézhették az előadás próbáját, majd lehetőségük nyílt Vidnyánszky Attilával beszélgetni.

A Nemzeti Színház vezérigazgatója mesélt a fiataloknak a most húsz éves színházépületről és a teátrum elmúlt tíz évének műsorpolitikájáról. Beszámolt arról, mennyire fontos a

Nemzeti Színháznak, hogy jelen legyen az ország minden régiójában, illetve a határon túli területeken is a produkciókkal. Szó esett arról is, milyen jelentős a teátrum nemzetközi munkája, kapcsolatrendszere, amelynek egyébként éppen a hallgatók is láthatták a nyomát a próbán, hiszen ennek köszönhetően van jelen grúz vendégrendező is a színház műhelyében. Vidnyánszky Attila hozzáfűzte, hogy ebből a nemzetközi kapcsolatrendszerből jött létre a MITEM nemzetközi találkozója, valamint szintén ennek a munkának a gyümölcse a Színházi Olimpia nagyszabású rendezvénysorozata, amely 2023-ban hozza el a színházi világot a magyar színpadokra. Vidnyánszky Attila beszélt a rendezői munkáról is, külön figyelmet szentelve az olyan sajátos formanyelvű előadásoknak, mint az általa színpadra állított Agón, a Rocco

és fivére, vagy a görög világnagyság, Theodorosz Terzopulosz rendezte Bakkhánsnők, illetve a macedón Alekszandar Popovszki munkája, A Mester és Margarita. A hallgatók ezután kérdezték az igazgató-rendezőt a részletekről.

A fiatalok rendkívül nyitottan figyeltek és érdeklődtek – így értékelt Pintér Szilvia. Az ifjúsági referens szerint látszott, hogy sokuknak ezek még új információk voltak, de körülbelül egynegyedük már megfordult a Nemzeti Színházban, és ez érzékelhető is volt, mert azok, akik már jártak itt, tisztában voltak azzal, milyen komoly kortárs műhely ez a teátrum. Külön öröm volt megtapasztalni, hogy többen középiskolás korukban már részt vettek az Ádámok és Évák ünnepén, vagy a Nemzeti Színház színház történeti vetélkedőjén, és most, egyetemistaként újra eljöttek – tette hozzá Pintér Szilvia. Az ifjúsági referens hozzátette, a program épületbejárással, illetve az általa vezetett drámapedagógiai foglalkozással zárult, amelyen a János vitéz és a Csongor és Tünde előadásaihoz kapcsolódó drámapedagógiai műhelymunkával ismerkedhettek meg az egyetemisták. Pintér Szilvia elmondta azt is, hogy várhatóan lesz folytatása a programnak, dr. Kaposi Józseffel tervezik a hallgatók gyakorlati képzésének kibővítését a színházban, illetve azt is, hogy esetleg a Pázmányon működő egyetemi színpadok bemutatkoznának a teátrumban.

(Ungvári Judit)

Indiában vendégszerepel a Magyar Állami Operaház

Ifjabb Johann Strauss A denevér című operettjével és Erkel Ferenc Bánk bán című operájával mutatkozik be a Magyar Állami Operaház októberben Indiában.

A dalszínház szerdától vasárnapig a Nemzeti Előadóművészeti Központ (National Centre for the Performing Arts - NCPA) meghívására India legnagyobb és leggazdagabb városában, a 12,5 milliós lakosú Mumbaiban vendégeskedik – közölte az Operaház az MTI-vel.

A denevér című művet három alkalommal adják elő Szinetár Miklós 2001-es rendezésében, Kovács-házi István (Eisenstein), Horti Lilla (Rosalinda), Sándor Csaba (Frank), Haris Nadin (Orlovskij), Balczó Péter (Alfréd), Haja Zsolt (Falke), Ujvári Gergely (Blind), Rácz Rita (Adél), Vida Péter (Frosch) és Kapi Zsuzsanna (Ida) előadásában.

A produkcióban közreműködik a Magyar Állami Operaház Ének-kara (karigazgató Csiki Gábor) és az NCPA 2006-ban alakult rezidens együttese, az Indiai Szimfonikus Zenekar (Symphony Orchestra of India - SOI), amelyet a Magyar Állami Operaház Zenekarának szólamvezetői és Cser Ádám karmester készít fel a produkcióra.

Szombaton Erkel Ferenc Bánk bán című operája hangzik el az indiai közönség előtt koncertszerű előadásban, Nagy Viktória jelmezeiben, Kovács-házi István (Bánk), Röser Orsolya Hajnalka (Melinda), Gál Erika (Gertrúd), Balczó Péter (Ottó), Rezsnyák Róbert (II. Endre / Biberach), Sándor Csaba (Petur bán), Haja Zsolt (Tiborc) és Ujvári Gergely (Királyi tiszt) előadásában.

A produkcióban ezúttal is a Magyar Állami Operaház Ének-kara és az Indiai Szimfonikus Zenekar működik közre a Magyar Állami Operaház Zenekarának szólamvezetőivel közösen, Cser Ádám vezényletével.

Mindkét előadás helyszíne az 1969-ben átadott, számos műfajnak otthont adó Nemzeti Előadóművészeti Központ öt színházterme közül a legnagyobb, az 1999-ben megnyílt és több mint 1100 fő befogadására alkalmas Jamshed Bhabha Színház.

Nem a mumbai fellépés az egyetemes ázsiai vendégszerepés idején összességében az Opera életében. A társulat október 28. és november 13. között öt év után tér vissza Japánba egy tizenkét állomásos turnéra, ezúttal Szinetár Miklós A varázsfuvola című, 2014-es rendezésével – emelik ki a közleményben.

MTI

Újabb 16 előadás kapott helyet a Déryné Programban

Újabb 16 színházi előadás kapott helyet a Déryné Program Országjárás alprogramjában, amelynek repertoárján összesen 111 produkció szerepel.

A jelenlegi előadásválasztási időszakban október 31-ig választhatnak a vidéki kulturális intézmények, művelődési házak az immáron 111 előadást tartalmazó repertoárból – olvasható a Déryné Program MTI-hez eljuttatott közleményében.

Mint írják, a műfaji kínálat a klasszikus prózától, a táncszínházi és zenés produkciókon át a meseoperáig terjed. Az újonnan bekerült előadások között szerepel a Győri Nemzeti Színház Mindenkinék mindene – Apor Vilmos című drámája, amely a színház, a film és a kortárs zene ötvözeté Déry András szövegével és Selmeczi György zenéjével. A történet a szeretet mindenek fölöttiségére kívánja ráébreszteni a nézőt – áll az ismertetésben.

A Gyulai Várszínház a De mi lett a nővel? című darabbal, míg a Beregszászi Megyei Magyar Drámai Színház Petőfi Sándor művével, A helység kalapácsa című előadással gazdagítja a repertoárt.

A Kaláka együttes Kányádi Sándor verseit zenésítette meg, Vannak vidékek címmel, míg a Bartha Management Kft. produkciója, A BolDOG herceg című meseopera, Oscar Wilde novelláját dolgozza fel. A programban helyet kapott a Múzsák Társulat Kincskereső kisködmön című előadása is.

A Nemzeti Emlékezet Bizottság Magyar Hősök című előadása a 20. század nagy drámáinak közepébe kalauzolja a közönséget. A szereplők olyan hétköznapi emberek bőrébe bújnak, akik emberiségük, együttérzésük, hazaszeretetük vagy hitük szerint hőssé váltak akár a saját életük feláldozásával – áll a közleményben.

Szép Ernő Május című írása, a Soltis Lajos Színház produkciója, valamint Újhelyi Kinga Anyaöl című előadása a drámák sorát folytatja. Az Elem című darabban Mucsi Zoltán és Kerekes Éva szereplésével egy idős házaspár hétköznapijaiba nyernek bepillantást a nézők.

A táncszínházi produkciók listájában megtalálható a Győri Balett Romance – Kodály Zoltán műveire című darabja, valamint a Feledi Project Esszencia című produkciója.

Velekei László a Kodály című darabot újragondolva alkotta meg a zeneszerző munkásságát feldolgozó Romance című koreográfiát, tisztelegve ezzel a magyar zenetudós, zeneoktató és népzene kutató előtt. A Feledi Project produkciója is tisztelgés a 20. század másik meghatározó zenei nagysága, Bartók Béla előtt. A bartóki szellemiséget néhány jellegzetes népzenei gyűjtésen keresztül mutatják be, különös tekintettel a zene és a tánc kapcsolatára.

Az aktuális előadásválasztási időszakban a befogadóhelyek 2023 első harmadévére tudnak színházi előadást választani a 111 produkciót tartalmazó repertoárból – írják a közleményben.

Mint kiemelik, ebben az évben, szeptember 30-ig 411 előadás valósult meg, 234 településen, 55 578 néző számára az Országjárás alprogramnak köszönhetően. A program célja, hogy magas színvonalú kulturális programokat juttasson el a közönséghez szerte az országban, különös tekintettel a községi struktúrára kívül eső területekre, kistérségekre, falvakba, községekre.

MTI

Fricska a fogyasztói társadalomnak

Jókai novella Fekete Péter rendezésében

Egész évben rohanunk a teendőink után, felgyorsult világunkban képtelenek vagyunk utolérni magunkat. Nincs időnk megpihenni, nem foglalkozunk eleget sem magunkkal, sem a szeretteinkkel. Hajtunk a boldogulásért, halmozzuk az anyagi javakat, a szeretetet pedig sok esetben ajándékokban mérjük.

Embertársainkat a ruházatuk, a házuk és az autójuk alapján ítéljük meg és rangsoroljuk. A külsőny fontosabb lett, mint a belbecs. Idegenek számára kicicomázott buborékban élünk, lájkokra vadászva. Üres próbabákként feszítünk a közösségi média kirakataiban. Néha feltesszük magunknak a kérdést:

„Boldog vagyok?” Majd gyorsan elhessegetjük az időről időre feltörő ürességet és magányt pár márkás ruhával, és teljesen haszontalan holmival. Vajon jól van ez így? Tényleg így kellene élnünk? Valóban csak a jó módú és sikeres emberek érnek valamit? Csak az lehet gazdag, akinek sok pénz van a bankszámláján

vagy létezik egy másfajta, lelki síkon létező gazdagság? Erre keresi a választ Fekete Péter Jászai Mari-díjas rendező, a Fővárosi Nagycirkusz karácsonyi műsorában. Az ösztönművészeti darab fricskát mutat a fogyasztói társadalomnak a cirkusz-, a zene- és a színházművészet sokszínű eszköztárával. Jókai Mór:

Melyiket a kilenc közül? című novelláját alapul véve nemcsak segít ráhangolódni a legszentebb családi ünnepre, hanem segít visszatérni önmagunkhoz. Azokhoz az értékekhez, amik emberré, sőt boldog emberré tesznek minket.

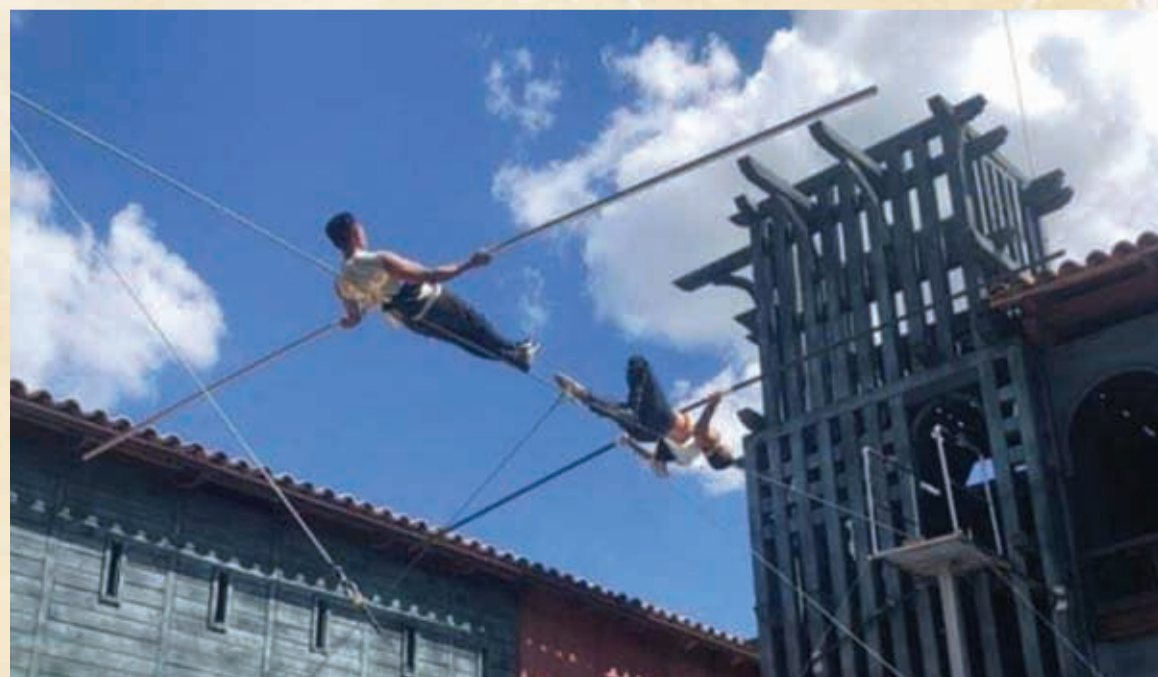
Szekáry Zsuzsanna

Ingyenes magasdrót produkció a Fővárosi Nagycirkusz előtti téren

A cirkuszművészet mindenkié! Ingyenes magasdrót produkció borzolja a cirkuszbarátok idegeit október 15-től november végéig az időjárás viszonyoktól függően, az előadások előtt, a Fővárosi Nagycirkusz előtti téren. Két elképesztő kolumbiai artistaművész, Manuel Beltran és Jhon River 7 méter magasságban, biztosítókötél és védőháló nélkül egyensúlyoznak a vékony drótkötélen. Ha a Városligetben sétálnak, érdemes elnézni a Fővárosi Nagycirkuszhoz is!

Szekáry Zsuzsanna

CIRKUSZ

a Varsói Nemzeti Múzeumban

A Magyar Cirkuszművészeti Múzeum munkatársa július végén Lengyelországban járt megnézni a Varsói Nemzeti Múzeum májustól októberig nyitva tartó Cirkusz című kiállítását. Farkas Melinda a változatos képzőművészeti anyag élményét egy bohóc orrába bebújva egész más oldalról is megközelíthette. A hagyományos kiállítási anyag és a formabontó installáció izgalmas kísérő programokkal egészült ki. A látogatás a gyűjtemény megismerésén túl a lengyelországi múzeumi kapcsolatépítést is szolgálta.

A Cirkusz (Cyrk) című cirkuszi témájú képzőművészeti kiállítás egy csodálatos szoborparkban tekinthető meg a Varsói Nemzeti Múzeum (Muzeum Narodowe w Warszawie) Nyulak háza (Królikarnia) épületében, amely alapvetően szobrászati múzeumként funkcionál. A bemutatott kiállítási anyag zöme a Varsói Nemzeti Múzeum gyűjteményéből származik, de több kiállítási tárgy a Varsóhoz közeli Julinek Parkban található Cirkuszművészeti Kiállítás (Wystawa Sztuki Cyrkowej) tulajdona. A kiállításon összesen 147 alkotás volt látható lengyel és nemzetközi művészekről: szobrok, festmények, plakátok, fotók, videók.

A harmadik terem a Furcsaságoké: vadállatok és távoli földrészekről származó emberek mellett többek között testi másságokkal élő embereket is megismerhettünk a műalkotásokon keresztül. A Bohóc Intermezzója teremben bemehettünk egy hatalmas bohóc orrába és megnézhetünk számos bohóc portrét is, amelyek közül külön figyelmet érdemelt Jacob Otto Pins Keresztre feszített bohóc című festménye. A negyedik terem a légtornászoké, kötéláncosoké és egyensúlyozóké volt.

A kiállítás felépítése a cirkuszi előadások szerkezetére emlékeztetett. Az első terem az Entrée-val, vagyis egy felvezetővel kezdődött, ahol megismerhettük az újkori cirkusz történetét, építészeti jellegzetességeit és szereplőit. Itt találkozhattunk pl. Picasso két cirkuszi tematikájú képével, vagy Benkő Sándor grafikusművész két plakát munkájával is. A második részben a Lovasakrobatáké volt a főszerep.

A kiállítás utolsó előtti terme a Kulisszák mögé vezetett minket, ahol a régi lengyel cirkuszos családok fotóalbumain kívül megcsodálhattuk Rafał Milach kortárs fotográfus káprázatos artistafotóit a

2005-2008-as „Az eltűnő cirkusz” szériájából. Nostalgikus fotóin a már kiöregedett artistákat láthattuk nem egyszer régi kosztümjeikben, otthonukban vagy már megfakult cirkuszi környezetben. Ugyanitt gyönyörködhattunk a méltán híres lengyel plakátművészet cirkuszi tematikájú alkotásaiban is, ahol nem a szöveg, hanem a színek és a szimbólumok játszották a főszerepet.

A kiállítás végén egy igazi, varázslatos cirkuszi sátorba juthatunk be, ahol Alexander Calder videóit nézhetjük meg. Calder 1927-1931 között drótokból, fából, parafadugókból, apró hulladékokból, ékszermaradványokból, anyagokból egy saját mesés mini cirkuszt hozott létre figurákkal, állatokkal, rekvizitekkel, amiket marionettszínház-szerűen mozgatott. Éppen ezek a különleges hangulatú videók ihlettek a kiállítás megrendezését is.

Magát a kiállítást rengeteg izgalmas kísérő program színesítette: családi foglalkozások cirkuszi rekvizitek segítségével, tárlatvezetés jelnyelven és gyengén látóknak, cirkusztudományi előadások, múzeumpedagógiai foglalkozások, cirkuszi előadások vagy városi séták régi varsói szórakozóhelyek nyomában.

A látogatásnak köszönhetően a Magyar Cirkuszművészeti Múzeum megújította a szakmai kapcsolatot a Varsói Nemzeti Múzeum kurátorával, Katarzyna Szydłowska-Schillerrel és felvette a kapcsolatot a Varsói Egyetem és a Lublini UMCS egyetem két cirkuszkutatójával is, akikkel további szakmai együttműködésről is beszélgetést folytattak.

A múzeum bejáratánál pedig a BIAK egy 9. osztályos artista növendéke is ott hagyta láb-, pontosabban kéznymát...

Szöveg és fotók:
Farkas Melinda
segédmuzeológus

Szeptemberben kezdetét vette a Veszprémi Petőfi Színház Szeretet évada

Nagyszínpadi és kamara bemutatókkal, ifjúsági előadással és számos társadalmi szerepvállalással indult el az évad a Veszprémi Petőfi Színházban!

Szeptember elején elindult a Petőfi Akadémia harmadik féléve, helyet adott a téatrum az Emeljük a gyermekeket a magasba! rekordkísérletnek, sőt egy ingyenes, kutya-barát, vidám Kukamese előadással is megajándékozták a családokat a napsütéses délelőttön, de ismét részt vettek a Fagyöngy Egyesület által minden évben megrendezésre kerülő Séta a nők egészségéért! eseményen, ahol zenés műsorral is készültek és az esti LéviStory előadás is a Mellrák Elleni Küzdelem Világnapja jegyében került bemutatásra. Szeptember közepén a Hárman a padon című komédia forgatása zajlott a téatrum falai között, ahol három nagyszerű, Kossuth-díjas művésszel, Oszvald Marikával, Szilágyi Tiborral és Bálint Andrással készült a felvétel, Zilahy Tamás vezetésével. Különleges vasárnap délutánnal-estével, vacsorával és sok-sok meglepetéssel várták a Veszprémi Petőfi Színház Örökös Tagjait, Dr. Völgyesi János-

né Gyöngyike zenei vezető-korrepetitort, Meszléry Judit Jászai Mari-díjas, Érdemes művészt, Benczédi Sándor színművészt, Bakody József Aase-díjas színművészt, Joós László Jászai Mari-díjas színművészt és Perlaki Róbert Magyar Arany Érdemkeresztrel kitüntetett díszlettervezőt és egyben alapító tagot. A Magyar Lelki Elsősegély Szolgálatok Szövetsége és a „Kapaszkodó” Mentálhigiénés Egyesület Szakmai Konferenciája az Öngyilkosság Megelőzésének Világnapja alkalmából is a színházban került megrendezésre, ahol többek között Kellerné Egresi Zsuzsanna igazgatóhelyettes-kreatív menedzser, mentálhigiénés szakember előadását is hallhatták a vendégek.

Szeptember végén zsúfolt házzal, vastappsal, hatalmas sikerrel és sok-sok gyermekkacaj mellett mutatták be a Kossuth- és Baumgarten-díjas magyar költő, író, Weöres Sándor varázslattal, érzelmekkel, vidámsággal teli A holdbéli csónakos című mesejátékát, melyhez társulatuk tagja, Pásztor Márk színművész írt fülbemászó zenét. Az előadás azóta már óvodásokat és általános iskolásokat kalauzolt el több alkalommal is mesés utazásra.

Szeptember 30-tól látható a LéviStory ősbemutató a Veszprémi Petőfi Színházban, ami a mindenkori által ismert és kedvelt ruhadarab megszületésén túl, humorral, szerelemmel, szenvedéllyel, szemet kápráztató látvánnyal és csodálatos dalokkal mutatja be az akkori kor emberét, a vándorlás nehézségeit és azt, hogy ha merünk nagyot álmodni, és kitartunk mellette, akkor bármit meg tudunk valósítani. A klezmer musical zenéjét Jávari Ferenc „Fegya” Kossuth-díjas művész szerezte és Kerényi Miklós Gábor Kossuth- és Erkel Ferenc-díjas, Kiváló művész rendezésében kerül színpadra. A történet Kállai István és Kállai Gábor ötlete alapján született meg, melyhez Müller Péter Sziámi írta a szöveget. „Minden korosztálynak üzen valamit ez az előadás. A fiataloknak azt, hogy ha önnön magad maradsz és nem hasonulsz meg, akkor meg tudod valósítani az álmaidat. Az idősebbeknek pedig azt, hogy gyermekeinket engedni kell álmodni, csinálni a dolgukat, hagyni, hogy éljenek, mégis háttérben támogató, segítő kezet nyújtunk nekik mindig. Ez az előadás megtanítja, hogy nem szégyen segítséget kérni, meg kell

tanulnunk másokra is támaszkodni, kicsit irányt mutathat a hétköznapokban.” – mondta el a Davidovics rabbi szerepét megformáló, Szabó P. Szilveszter színművész.

Elindult Lezsák Sándor: A nyolcvan vödör levegő című tragikus komédiájának próbafolyamata, mely október 8-án kerül bemutatásra Latinovits-Bujtor Játékszínben. Első kamaraszínházi bemutatójuk a Márai Színházzal koprodukcióban kerül színpadra először Veszprémben, majd a budapesti színházban is Oberfrank Pál Jászai Mari-díjas, Érdemes művész rendezésében. A kétszereplős darab Módri Györgyi színművész, valamint Oberfrank Pál Jászai Mari-díjas, Érdemes művész előadásában lesz látható. „A túlélés technikáját is meg kellene tanulni. Fel kell készülnünk a jó változatra, de kell készülnünk a rossz változatra is. Mindenkielőjön a gondolat, a félelem, hogy hogyan tovább, aztán próbáljuk ezt a gondolatot, érzést elválogatni magunktól, és végül sikerül megoldani mindent. Talán segít majd ez a tragikomédia feldolgozni magunkban ezt a gondolatot, féltést, aggodalmat.” – mondta el a mű szerzője, Lezsák Sándor.

November 4-én kerül bemutatásra évaduk második bérletes előadása, László Miklós: Illatszertár című vígjátéka. A bonyodalmakban, félreértésekben, szerelemben és humorban gazdag előadást, társulatuk jó barátja, Balázs Péter Kossuth- és Jászai Mari-díjas művész állítja színpadra. „Ez nem egy rendezői darab, ez egy színész darab! Ez nagyon jól van megírva, nagyszerűek a szereplők, amihez egy szuper szereposztást kaptam! Hangulatos, tempós kell, hogy legyen és teljes szívből kell, hogy megszólaljon.” – indította el a próbafolyamatot a rendező, Balázs Péter, Kossuth- és Jászai Mari-díjas művész. Hozzátette, ez az előadás László Miklós leghíresebb darabja, nagy sikerrel mutatták be az országban már több színházban is, hiszen könnyed, kedves és humoros előadásról beszélünk.

A Veszprémi Petőfi Színház számos bérletes és bérletszünetes előadással várja nézőit a Színházban és a Kerény Imre Kult-Magtárban egyaránt!

A Veszprémi Petőfi Színház minden helyzetben közösségben a közönséggel.

Impresszum:

Magyar Teátrum – színházi magazin – megjelenik: július és augusztus kivételével havonta – 2009-ben alapította a Magyar Teátrumi Társaság Egyesület, 1053 Budapest, Királyi Pál u. 18. Telefon: 06 (20) 500-2714; alapító főszerkesztő: **Fekete Péter** – Kiadja a Magyar Teátrum Közhasznú Nonprofit Kft., felelős kiadó a Kft. ügyvezetője – Szerkesztőség: 5600 Békéscsaba, Andrassy út 1-3., – Örökös felelős szerkesztő: **Józsa Mihály** – Szerkesztő: **Kovács Attila** – Korrektor: **Nyerges Tünde** – Magyar Teátrum Online: www.magyarateatrum.hu, online szerkesztés: **Aradszki Zoltán** – Olvasói e-mail: level@magyarateatrum.hu, előfizetés-megrendelés e-mail: rendel@magyarateatrum.hu – Terjeszti a kiadót, a Lapker Zrt. és Magyar Posta Zrt., terjesztéssel kapcsolatos e-mail: terjesztes@magyarateatrum.hu – Grafika: **Lengyel Tibor**, LogoDepo Kft., Tel.: 06 (94) 511-350, e-mail: info@logodepo.hu, DTP: **Peidl Péter** – Nyomatás: Mediaworks Hungary ZRT., 9021 Győr, Újlak u. 4/a., Vezérgazgató: **Szabó Ferenc** – Nyomdatárium: 6729 Szeged, Szabadkai út 20. – ISSN 2061-1501